An. et vol. XXXXIII 10 Ianuarii 1951 (Ser. II, v. XVIII) - N. 1

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

COMMENTARIUM OFFICIALE

Conto corrente con la Posta

SUMMARIUM

Acta Pii Pp. XII: Constitutio Apostolica, p. 5 - Epistula, p. 24 - Allocutio, p. 26.

Acta SS. Congregationum: *S. C. de Religiosis*: Instructio, p. 37 - *S. C. Rituum*: Decretum de « Tuto » pro beatificatione Ven. S. D. Alberici Crescitelli, M., p. 45.

Acta Tribunalium: *S. R. Rota*: Citationes edictales, p. 47.

TYPIS POLYGLOTTIS VATICANIS

M · DCCCC · LI

Directio:
Palazzo Apostolico — Città del Vaticano

Administratio:
Libreria Editrice Vaticana

Pretium annuae subnotationis:
In Italia, Lib. 800 — extra Italiam, Lib. 2000 vel $ 4

Pretium unius fasciculi:
In Italia, Lib. 75 — extra Italiam, Lib. 180 vel $ 0,25

Libraria Vaticana subnotatoribus fasciculos Commentarii mittere potest etiam via aërea, charta indica impressos.

« *Bis fere in mense* (Commentarium) *prodibit ac quotiescumque vel necessitas vel utilitas id postulare videbitur* » (Ex *Commentarii Officialis* ratione, die 29 Octobris 1908 edita).

INDEX HUIUS FASCICULI

(An. XXXXIII, n. 1 – 10 Ianuarii 1951)

ACTA PII PP. XII

CONSTITUTIO APOSTOLICA

PAG.

Sponsa Christi. – De Sacro Monialium Instituto promovendo. – 21 Novembris 1950 5

EPISTULA

Laetanti. – Ad Emum P. D. Clementem, Episcopum Veliternum, S. R. E. Cardinalem Micara, S. Congregationis de Religiosis Praefectum: de Conventu Delegatorum ex universis Religiosis Ordinibus, Congregationibus ac Societatibus Institutisque saecularibus, Romae indicto. – 12 Novembris 1950 24

ALLOCUTIO

Delegatis Conventui generali ex universis Religiosis Ordinibus, Congregationibus ac Societatibus Institutisque saecularibus, Romae habito. – 8 Decembris 1950 26

ACTA SS. CONGREGATIONUM

S. CONGREGATIO DE RELIGIOSIS

INSTRUCTIO

PAG.

Ad Constitutionem «Sponsa Christi» in praxim deducendam. – 23 Novembris 1950 37

SACRA CONGREGATIO RITUUM

Romana seu De Hanchungfu (olim Shensi Meridionalis). – Decretum de «Tuto» pro beatificatione Ven. S. D. Alberici Crescitelli, Missionarii Apostolici in odium fidei interfecti. – 3 Septembris 1950 45

ACTA TRIBUNALIUM

SACRA ROMANA ROTA

Citationes edictales:

I. *Burdigalen.* – Nullitatis matrimonii (Borthury-Arnoul). – 8 Ianuarii 1951 . 47

II. *Basileen.* – Nullitatis matrimonii (Promot. Iust. - Hediger Schwarz). – 10 Ianuarii 1951 48

BRUNO CARD. IOSEPH

CODICIS IURIS CANONICI INTERPRETATIONES AUTHENTICAE

seu responsa a Pontificia Commissione ad Codicis canones authentice interpretandos data et in unum collecta, atque Romanorum Pontificum actis et Romanae Curiae decisionibus aucta.

Vol. I – ab anno 1917 ad annum 1935, in-8° (pag. VIII-228). — In It. L. 300. Extra It. $ 1.
Vol. II – ab anno 1936 ad annum 1950, in-8° (pag. VIII-120). — In It. L. 300. Extra It. $ 1.

BRUNO CARD. IOSEPH

ORDO IN CONCILIO PLENARIO SERVANDUS

anno 1946, in-8° (pag. 75). — In Italia L. 150. Extra Italiam $ 0,50.

Sac. ALAPHRIDUS OTTAVIANI

INSTITUTIONES IURIS PUBLICI ECCLESIASTICI

EDITIO TERTIA

Vol. I, **Ecclesiae constitutio socialis et potestas** pp. XVI-452. 1947. Lib. 1000 ($ 2)
Vol. II, **Ecclesia et Status,** pp. VII-497. 1948. Lib. 1000 ($ 2)

COMPENDIUM IURIS PUBLICI ECCLESIASTICI

in usum Auditorum S. Theologiae, pp. VIII-504, Editio altera, iterum impressa, 1948
L. 800 ($ 1,60)

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

COMMENTARIUM OFFICIALE

ANNUS XXXXIII - SERIES II - VOL. XVIII

TYPIS POLYGLOTTIS VATICANIS

M · DCCCC · LI

An. et vol. XXXXIII 10 Ianuarii 1951 (Ser. II, v. XVIII) - N. 1

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

COMMENTARIUM OFFICIALE

ACTA PII PP. XII

CONSTITUTIO APOSTOLICA

DE SACRO MONIALIUM INSTITUTO PROMOVENDO

PIUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
AD PERPETUAM REI MEMORIAM

Sponsa Christi Ecclesia, [1] vel a primis suae historiae incunabulis existimationis ac maternae dilectionis sensus, quibus erga sacras Deo Virgines suaviter ferebatur, tam iteratis actibus ac signis patefecit quam perspicuis documentis confirmavit. [2]

Nec mirum sane, cum Virgines christianae, « illustrior portio gregis Christi », [3] caritate actae, alienas omnes mundi sollicitudines dedignantes [4] facilemque periculorum plenam cordis divisionem superantes, [5] non solum se totas Christo, ut vero animorum Sponso [6] devoverent, [7] sed integram vitam suam omnium christianarum virtutum gemmis ornatam, [8] in perpetuum ipsi Christo Domino atque Ecclesiae manciparent. [9]

Mystica haec Virginum Christo mancipatio Ecclesiaeque traditio primis christianis saeculis, sponte, ac potius factis quam dictis, perficiebantur. Cum vero Virgines, postea, non classem tantum, sed statum iam definitum atque ordinem ab Ecclesia receptum efformarent, [10] virginitatis professio publice fieri coepit, adeoque arctiore in dies vinculo confirmari. [11] Dein Ecclesia, dum sanctum virginitatis votum propositumve acceptabat, Virginem Deo Ecclesiaeque inviolabiliter eiusmodi solemni ritu consecrabat, qui merito inter pulchriora antiquae liturgiae monu-

menta recensetur; [12] eamque ab aliis clare distinguebat, quae privatis tantum vinculis sese Deo obligabant. [13]

Vitae virginalis professio vigilanti severaque ascesi servabatur, simulque omnibus pietatis et virtutum exercitiis nutriebatur ac fovebatur. In prisca tam graecorum ac ceterorum orientalium quam latinorum Patrum doctrina, fidelis sane ac pulcherrima imago prostat et ob oculos ponitur Virginis christianae. In suis scriptis sive interna sive etiam externa, quae ad virginalem sanctitatem ac perfectionem spectare quovis modo poterant, diligentissime magnoque amore a Patribus illuminata ac vivide depicta fuerunt. [14]

Quousque christianarum Virginum angelica vivendi ratio, primo hoc suae historiae tempore, Patrum exhortationibus ac descriptionibus responderit, et quot altiorum heroicarum virtutum gemmis ornatam sese nobis ostendat, partim ex historicis documentis ac monumentis directo certoque tramite, noscimus, partim vero, non dubie, ex aliis etiam securis fontibus conicere imo et deducere nobis licet. [15]

Praesertim post concessam christianis hominibus pacem, Eremitis et Coenobitis praeeuntibus, consecrata Deo virginitas frequentius in dies consiliorum paupertatis strictiorisque oboedientiae expressa signataque professione compleri ac confirmari solebat. [16]

Mulieres virginitatem professae, quae iam prius ad vitam communem, ab hominum consuetudine quantum fieri poterat segregatam, tum ob solitudinis amorem, cum ob defensionem contra gravissima undique imminentia, in corrupta romana societate, pericula, conspiraverant, faventibus postea rerum adiunctis, satis cito, exemplum secutae immensae multitudinis Coenobitarum, ac relicta generatim viris eremitica vitae ratione, coenobiticam vitam imitatae sunt atque in ipsam fere omnes se receperunt. [17]

Vitam communem latiore significatione acceptam, Ecclesia Virginibus generatim commendabat, sed vitam monasticam, per longa tempora, ne consecratis quidem Virginibus imponere stricte voluit, quas honoratas ut decebat, liberasque in saeculo reliquit. Attamen Virgines liturgice consecratae propriis in domibus vel in liberiore vita communi degentes semper rariores inveniebantur, usque dum pluribus locis de iure, ubique vero de facto extinctae fuerunt; quin imo, generatim non amplius restitutae, recentius etiam prohibitae fuerunt. [18]

* * *

Cum res ita se haberent, Ecclesia suam maternam convertit sollicitudinem erga illas praesertim Virgines, quae, optimam partem eligendo, [19]

mundo plane vale dicebant, totamque christianam perfectionem, strictam paupertatem atque plenam oboedientiam virginitatis professioni addentes, in Monasteriis amplectebantur. Harum Virginum coenobiticam professionem, severioribus in dies clausurae legibus Ecclesia provide externe defendit. [20] Intrinsecus vero, ita ipsarum vitae rationem ordinavit, ut sensim sine sensu typum Monialis seu Sanctimonialis vitae contemplativae, sub rigida regulari disciplina, prorsus deditae, clare perspicueque in suis legibus atque religiosa ascesi delinearet. [21]

Postquam autem ineunte fere media aetate, Virginum consecratarum in saeculo commorantium vivendi forma penitus desiit, Sanctimoniales, numero, fervore, varietate supra modum auctae, antiquarum Virginum unicae, velut in solidum heredes earumque legitimae successores habitae sunt; [22] neque heredes ac successores tantum, sed traditi patrimonii fideles procuratrices argumentosaeque fautrices, quae quinque talentis ditatae, alia quinque superlucratae fuerunt. [23] Monumenta liturgica, canonica documenta, atque historica testimonia omne genus, scripta, insculpta, depicta, hanc Monialium originem ac dignitatem, merita sanctitatemque comprobant atque vindicant. [24]

Statum perfectionis, qui iam adeo solemniter receptus atque plene recognitus fuerat, ut perfectius usque publicam referret naturam, Moniales, per plura saecula ad exeuntem mediam aetatem — ut ex Decretalibus, imo ex toto Corpore iuris canonici luculenter patet — solae inter mulieres cum Monachis et Canonicis regularibus exhibebant. [25]

Non paucis deinceps inde nec levibus evictis difficultatibus, prius Fratres omnes, qui vel Mendicantes, vel Hospitalarii, vel Redemptores, vel alio nomine nuncupabantur ac, post tria fere saecula, Clerici quoque, qui regulares dicti fuerunt, inter veros religiosos et regulares, simul cum Monachis et Canonicis regularibus, recepti sunt; Moniales vero universae, tum illae quae antiquo monachismo seu vitae canonicali inhaerebant, cum illae quae in Fratrum mendicantium secundos Ordines cooptabantur, quod ad ius canonicum attinet, unicum, nobile et vetustum institutum prosequebantur eandemque religiosam vivendi rationem amplectebantur. [26]

Ad primas igitur usque mulierum Congregationes, quae vel saec. XVI vel XVII ortae sunt, Moniales eae tantum habebantur quae facto et iure vitam legitime religiosam profitebantur. Imo etiam post toleratas, et decursu temporis, prius facto et postea oeconomico etiam quodam iure receptas Congregationes, [27] Moniales tantum, usque ad Codicem Iuris Canonici promulgatum, stricto iure uti verae religiosae ac regulares admissae sunt. [28]

Quodsi hoc loco animum ad vitae monasticae penetralia convertere velimus, quis recensere et ponderare poterit perfectionis religiosae thesauros in Monasteriis absconditos? quis flores ac fructus sanctitatis, quos hi conclusi horti Christo Ecclesiaeque tulerunt? quis precationum efficacitatem, quis deditionis divitias, quis denique bona omne genus quibus Moniales Ecclesiam Matrem suam ornare, sustinere, confortare totis viribus satagerunt?

* * *

Sanctimonialium rigidus sane definitusque typus, in legum canonicarum et in ascesis paginis insculptus, ab innumeris Ordinibus, Monasteriis, Conventibus, quae in Ecclesia iugiter exstiterunt, facile, et, quoad ipsius praecipua lineamenta, etiam fideliter receptus fuit, atque per plura saecula tenaciter retentus. Ex hac communi fidelitate atque constantia, arcta compago in sacro Monialium Instituto exorta est, quae fortius quam omnium aliorum regularium sive religiosorum utriusque sexus Institutorum, innovationibus quibuslibet restitit semper. Id, intra certos iustosque limites, merito ipsi vertendum esse non est ambigendum.

Haec, quam laudavimus, Monialium unitas minime ceterum obstitit quominus, et quod attinet ad ascesim et quod ad interiorem pertinet disciplinam, iam antiquitus diversae figurae varietatesque admitterentur, quibus Deus, mirabilis in sanctis suis, Ecclesiam Sponsam suam ditavit et decoravit. Quae Monialium varietates ex eiusdem generis varietate oriri videntur Ordinum ac Religionum virorum, quibus Monialium Ordines adiecti quodammodo fuerunt. Revera, vix non omnes Monachi, Canonici regulares, Mendicantes praecipue secundos Ordines instituere nitebantur, qui servata semper generali Monialium ratione, fere ut primi Ordines inter se diversi conspiciebantur. Pariter nonnulli Ordines Clericorum regularium et nonnullae Congregationes virorum proprii Instituti Monialium Ordines recentius condiderunt.

Monialium varietates, quas supra attigimus, sive Instituti historiam respicimus, sive communes eius interiores mutationes, dignissimae profecto sunt quae attente considerentur. Sane, ipsae, generali vitae contemplativae ratione incolumi atque firmis praecipuis receptae disciplinae normis ac principiis, novam veluti sanctitatis vim veteri Instituto compararunt.

Recentioribus temporibus, praesertim saeculo XVI abeunte, novae Monialium Ordinum formae inductae et ab Ecclesia pedetentim probatae fuerunt; ut ecce Institutum Sanctae Ursulae, Angelicarum, Congregatio Religiosarum Dominae Nostrae, Ordo Visitationis, Societas Dominae

Nostrae, Moniales B. Mariae de Caritate [29] pluresque aliae. Hae novae fundationes dum, vel ab initio earum institutionis vel deinceps ad acceptandum Monialium commune ius vigens — ut vitam vere religiosam, unice tunc pro mulieribus recognitam, profiteri valerent — adigebantur seu moraliter cogebantur, ipsius iuris renovationem diversis modis praeparabant.

Hae novae Monialium formae, etsi vitam contemplativam canonicam profitebantur, et strictam clausuram pontificiam, propriae rationi vivendi aptatam, ex sententiis tunc vigentibus aegre quidem sed sincere demum receperant, tamen quandoque divinum Officium recitandum non susceperunt. Multa vero apostolatus et caritatis opera quae cum suo sexu suoque statu iuridico consentanea habebantur, ipsae laudabili sollicitudine, ut sui muneris partes, fecerunt.

* * *

Annis volventibus, sive ob novorum Ordinum exemplum sive ob progressum Congregationum ac Societatum, quae cum vita perfectionis fecundam caritatis, auxilii, educationis exercitationem coniungere nitebantur, sive denique ob communem rerum atque idearum omne genus processum, non pauca Monasteria multorum Ordinum, qui vitam contemplativam unice ex instituto suo sectabantur, opera apostolatus, probante ac prudenter moderante Sancta Sede, pluribus in locis receperunt. [30]

Exinde sensim sine sensu obtinuit, ut commune Monialium Institutum non solum diversos Ordines cum propriis Regulis et Constitutionibus in se contineret, sed etiam profundior quaedam in ipso admitteretur divisio inter Ordines scilicet et Monasteria quae vitam solummodo contemplativam sequebantur atque Ordines ac Monasteria in quibus, sive ex peculiari constitutionis lege sive ex subsequentibus Apostolicae Sedis concessionibus, ad vitam contemplativam canonice probata apostolatus opera convenienter adiungebantur.

Nostro hoc tempore, totum Monialium Institutum, tum in iis Ordinibus ac Monasteriis, quae fideliter vitam tantum contemplativam hucusque obiverant, tum in iis maxime quae ex Ecclesiae praescripto vitam contemplativam amice cum operibus apostolatus sociabant, adiunctorum rerumque varietates ac mutationes non leviter persensit. Sane, cum hi Ordines educationis similibusque caritatis operibus vacent, quae sive ex inductis ubique moribus sive ex rerum publicarum interventu ita nunc exercentur ut vix compatibilia vel prorsus incompatibilia fiant cum ali-

quibus e classicis clausurae pontificiae regulis, huius clausurae normae, retenta ipsius communi ratione, sapienter mitigari debuerunt, ut cum illis operibus componi possent; quod profecto Ecclesiae sanctae animorumque utilitas postulare videbatur, cum nisi ita factum fuisset, ea opera vel omnino suscipi non potuissent vel non ea saltem ratione. Neque quoad apostolicos Ordines solum, sed etiam quoad Ordines tantum contemplativos, temporum adiuncta, atque gravis egestas, qua saepe laborant, mitigationes seu largiores interpretationes quandoque exigere ac requirere visa sunt.

Hodie, ut exemplum proponamus, civium sensus, quem socialem appellant, vix ferret nimis arctam can. 601 interpretationem, ne cum de Monialibus quidem contemplativis agitur. Hinc Sancta Sedes, pluribus necessitatibus vel utilitatibus materne in dies largius providet, quae iuxta receptum olim iudicium non ita graves existimabantur, ut ob eas clausuram pontificiam infringere liceret vel ipsa eximere. Ceterum, domiciliorum securitas atque sanctitas, quae non unica quidem causa fuit pontificiae clausurae, sed varie pro temporum adiunctis, cum aliis causis ad ipsam constituendam et ordinandam contulit, hodie magis quam olim tecta sartaque est.

* * *

Summatim origine et fastis sacri Monialium Instituti propositis, opportunum ducimus in praesens accurate distinguere ipsius propria ac necessaria elementa, quae vitam Monialium contemplativam canonicam ut primum ac praecipuum earum finem directo afficiunt. Nativis hisce atque praecipuis lineamentis quibus figura canonica Monialium clare in iure definitur, alia magni momenti accedunt quae, etsi non sunt necessaria, eam tamen complent, cum satis apte publico Monialium fini respondeant ipsumque securum faciant. Aliqua vero in Monialium Instituto invenimus quae nec necessaria sunt nec eam complent, sed tantum externa atque historica sunt, cum scilicet ex adiunctis superiorum temporum, nunc valde mutatis, certo nascantur. Quando haec, vel iam non prosunt, vel maius bonum impedire valent, nulla speciali ratione servanda videntur.

Porro, firmis prorsus omnibus nativis ac potissimis venerandi Monialium Instituti elementis, quoad elementa alia, quae externa et adventicia censentur, illas caute prudenterque ad hodierna adiuncta accomodationes inducere decrevimus, quae Instituto eidem non modo maiorem decorem, sed pleniorem etiam efficacitatem tribuere poterunt.

Ad has Instituti Monialium temperatas accommodationes inducendas

Nos movent, imo urgent, plenae quas habemus de re in singulis orbis partibus notitiae, certaque inde exorta cognitio gravis inopiae, in qua Moniales saepe, ne dicamus semper, versantur. Sane, non pauca exstant Monasteria quae, pro dolor! vix non fame, miseria, inedia pereunt; plura vero sunt quae, ob domesticas difficultates, duram, nec plerumque tolerabilem, vitam ducunt. Monasteria praeterea habentur quae, quamvis in egestate non vivant, cum tamen ab aliis quibuslibet Monasteriis seiuncta ac separata exsistant, non raro languescunt. Arctiores etiam clausurae leges non levibus saepe difficultatibus facilem viam sternunt. Postremo, crescentibus semper Ecclesiae animorumque necessitatibus, ac multiplici his subveniendi adiutrice omnium opera urgente, momentum advenisse videtur, in quo vita monastica, generatim etiam inter Moniales contemplationi deditas, cum moderata apostolatus participatione concilietur.

Quod Nostrum hac de re iudicium saepissime confirmarunt Ordinariorum locorum ac religiosorum Antistitum testimonia, quae ex nonnullis nationibus prorsus communi consensu ad Nos pervenerunt.

* * *

Ex iis quae infra in Statutis Monialium Generalibus decernuntur, aliqua hic illustrare iuvabit, ut regulas et iudicia inde proponamus ex quibus facile ac secure singula praescripta intelligi recte possint.

Et in primis, quoad vitam Monialium contemplativam hoc, quod iuxta mentem Ecclesiae semper viguit, firmum ac inviolatum servari debet: Monasteria omnia Monialium vitam contemplativam, ut primum atque praecipuum suum finem, canonice semper et ubique profiteri debere. Quam ob rem, labores et ministeria, quibus Moniales vacare possunt ac debent, talia esse oportet atque ita quoad locum, tempus, modum rationemque ordinanda ac disponenda sunt, ut vita vere et solide contemplativa, sive totius Communitatis sive singularum Monialium, salva non tantum sit sed iugiter alatur ac roboretur.

Praescripta concessionesque olim, urgentibus rerum adiunctis, pro aliquibus regionibus data, ex quibus vota solemnia in simplicia commutabantur, odiosam dispensationem (can. 19) secum ferre certo dicenda sunt; eo vel magis odiosam, quod notae praecipuae Monialium haec immunitas adversetur; nam vota solemnia, quae arctiorem ac pleniorem quam alia publica vota Deo consecrationem secum ferunt, notam canonice necessariam et potissimam Ordinum exhibent. Quapropter, cum diuturna experientia diversis in locis aperte constet sive Regularium virorum sive

Monialium vota solemnia, etsi rerum publicarum iure ignorentur, facile nulloque negotio servari posse, pariterque securitati aliorum bonorum communium aliunde apte provideri, etsi persona iuridica, ut alicubi accidit, Religionibus et Monasteriis denegetur, in hoc iam ante non paucos annos merito S. Sedis leges actioque simul conspirant, [31] ut odiosae de quibus diximus exceptiones restringantur et, quoad fieri possit, tollantur. Et revera Moniales non oportet honore, merito et gaudio privare vota solemnia ipsarum propria emittendi.

Ad tutiorem assequendam solemnis castitatis vitaeque contemplativae custodiam utque hortus conclusus Monasteriorum nullo mundi ausu penetrari, nullo astu insidiaque violari, nullo saeculari profanoque contactu turbari posset, sed verum animarum claustrum evaderet [32] in quo Moniales Deo liberius servire valerent, [33] Ecclesia sapienti ac vigilanti sollicitudine severiorem clausuram, tamquam institutum Monialium peculiare statuit, diligenter ordinavit atque gravibus pontificiis sanctionibus perpetuo communivit. Haec veneranda Monialium clausura, quae ex Auctoritate suprema a qua procedit atque ex sanctionibus quibus interius exteriusque defenditur pontificia appellatur, in Nostra hac Constitutione non solum, pro diversis adiunctis Monasteriorum, quae ipsi hucusque obstricta sunt, consulto ac solemniter confirmatur, sed caute ad illa etiam Monasteria extenditur, quae eadem adhucusque, ob legitime impetratas dispensationes, non obligantur.

Monasteria quae vitam unice contemplativam profitentur, neque intra domus religiosae terminos stabilia opera educationis, caritatis, recollectionis vel alia id genus admittunt, clausuram illam pontificiam retinebunt vel accipient, de qua in Codice agitur (can. 600-602), quaeque « *maior* » appellabitur.

Quoad vero Monasteria illa quae, sive ex instituto sive ex legitimis S. Sedis praescriptis, vitae contemplativae exercitium quorundam ministeriorum cum ipsa consentaneorum intra monasticas ipsas aedes amice coniungunt, clausura pontificia, illis retentis quae eidem necessaria atque insita sunt, in nonnullis, quae vix vel ne vix quidem observari possunt, temperatur; in aliis vero, quae ad clausuram pontificiam Codicis non adeo necesaria censentur (can. 599, 604 § 2), apte completur. Haec clausura pontificia temperata atque hodiernis necessitatibus accommodata quae, ut ab antiqua rigidiore distinguatur, « *minor* » nuncupabitur, illis etiam Monasteriis concedi poterit quae, etsi vitam tantum contemplativam retineant, vota solemnia non habent vel nonnullis carent conditionibus quae ad maiorem clausuram pontificiam, iurisprudentia recepto-

que stilo Curiae merito requiruntur. Accurata horum omnium clausurae pontificiae minoris elementorum definitio infra, in Statutis Generalibus et in Instructionibus a S. Congregatione de Religiosis Nostra Auctoritate Nostroque nomine dandis, tradetur.

Quod spectat ad Monasteriorum Monialium autonomiam seu mutuam libertatem, ea hîc repetere opportunum ducimus et Monialibus applicare quae, consulto de Monachis dixeramus in Homilia habita die 18 septembris 1947 in patriarchali Basilica S. Pauli extra moenia, revoluto decimo quarto saeculo ab obitu S. Benedicti Nursiani. [34] Mutatis rerum adiunctis, plura iam suadent, ac non raro postulant, Monasteriorum Monialium consociationem, uti facilior ac convenientior officiorum distributio, utilis ac saepe necessaria religiosarum ab uno ad aliud Monasterium variis de causis ad tempus translatio, oeconomicum iuvamen, laborum coordinatio, observantiae communis defensio, aliaque id genus. Quod autem haec omnia fieri et obtineri valeant, quin necessariae autonomiae derogetur nec quomodolibet clausurae vigor enervetur vel recollectioni vitaeque monasticae severiori disciplinae damnum inferatur, tam ex amplissima experientia Congregationum Monasticarum virorum, quam ex non raris speciminibus Unionum ac Foederationum quae inter Moniales hucusque approbatae fuerunt, certe ac secure comprobatur. Ceterum Foederationum erectio et Statutorum quibus regi debeant approbatio, Sanctae Sedi reservatae manebunt.

Ad laborem, sive manuum sive animi, omnes, viris vel mulieribus minime exceptis qui vitae contemplativae vacant, non solum lex naturalis obligat, [35] sed paenitentiae etiam ac satisfactionis officium.[36] Labor praeterea generale est instrumentum quo animus, et a periculis servatur et ad altiora evehitur; quo nos, ut oportet, divinae Providentiae operam praebemus nostram tum in ordine naturae tum in ordine qui naturam excedit; quo opera caritatis exercentur. Labor denique norma est ac lex praecipua vitae religiosae, vel ab eius originibus, iuxta illud « ora et labora ». Sane huius vitae disciplina, magna ex parte in praecipiendo, ordinando ac perficiendo labore posita fuit semper. [37]

Monialium labor, si aeterna respiciantur, talis esse oportet, ut quae illum suscipit, in primis sancto proposito suscipiat; ut eadem praesentem Deum saepe cogitet; ut illum ex oboedientia capiat, cum suique voluntaria castigatione coniungat. Quod si labor ita sustinebitur, ille potens ac constans erit omnium virtutum exercitatio, atque pignus suavis efficacisque coniunctionis vitae contemplativae cum activa, ad exemplum Nazarethanae Familiae. [38]

Si vero monasticus labor vel quoad naturam vel quoad disciplinam aestimetur, e Regulis, Constitutionibus traditisque singulorum Ordinum consuetudinibus non tantum viribus Monialium eum par esse oportet, sed ita etiam disponi ac perfici, ut, pro temporum cursu rerumque adiunctis, et Monialibus necessarium victum quaerat, et ad egenorum, ad hominum societatis, ad Ecclesiae utilitatem conferat. [39]

Cum christianae vitae perfectio in caritate specialiter posita sit, [40] cumque caritas qua Dominum unice super omnia diligere debemus omnesque in Ipso, una eademque vere sit, Mater Ecclesia ab omnibus Monialibus quae canonice contemplationem profitentur, cum Dei perfecto amore, perfectam erga proximos caritatem exigit; cuius caritatis suique status gratia, religiosi viri religiosaeque mulieres Ecclesiae omniumque indigentium necessitatibus totos se devotos persentiant oportet.

Moniales ergo omnes probe sciant ipsarum vocationem plene totamque apostolicam esse, [41] nullis locorum, rerum, temporum limitibus circumscriptam, sed ad omnia, semper et ubique sese porrigentem, quae aut ad Sponsi honorem aut ad animorum salutem quovis modo spectant. Haec vero universalis apostolica Monialium vocatio nulla re impedit quominus Monasteria suis precibus et totius Ecclesiae et singulorum hominum vel coetuum necessitates commendatas habeant.

Communis omnium Monialium apostolatus, quo divini Sponsi sui honorem zelare [42] et universae Ecclesiae omniumque christifidelium bonum provehere debent, his tribus praecipue veluti instrumentis utitur:

1° exemplo christianae perfectionis; cum earum vita, licet sine verbis, alte tamen loquatur et continuo ad Christum atque ad christianam perfectionem fideles trahat, et bonos Christi milites [43] ad legitimum certamen ut vexillum excitet alliciatque ad coronam; [44]

2° precatione, tum publice Ecclesiae nomine, septies in die solemniter canonicis horis ad Deum fundenda, tum etiam privatim perenniter Deo omnibus formis offerenda;

3° devovendi se studio, ita ut afflictationibus, quae ex vita communi fidelique regulari observantia oriuntur, alia propriae abnegationis exercitia sive ex Regulis ac Constitutionibus praescripta sive prorsus voluntarie suscepta, addantur, quibus generose illa impleantur « quae desunt passionum Christi Iesu, pro corpore Eius, quod est Ecclesia ». [45]

Postquam Monialium Instituti historicos fastos illustravimus accurateque descripsimus quibus idem terminis cum hodiernis vitae necessitatibus componi possit, iam generales normas tradere putamus iuxta

quas ad rem compositio illa adducenda sit. Totam Constitutionem atque Statuta Generalia quoad omnes vel iam factas vel faciendas Monasteriorum Foederationes et quoad singula Monasteria, S. Congregatio de Religiosis ad effectum adducet; quae Nostra Auctoritate, per instructiones, declarationes, responsa aliaque id genus documenta, illa omnia peragere poterit, quae ad Constitutionem diligenter atque efficaciter inducendam atque ad Generalia Statuta fideliter prompteque servanda spectant.

STATUTA GENERALIA MONIALIUM

Art. I

§ 1. Monialium nomine in hac Constitutione, ad normam iuris (c. 488, 7°) veniunt, praeter religiosas votorum solemnium, illae etiam quae vota simplicia, perpetua vel temporaria, professae sunt in Monasteriis in quibus vota solemnia vel actu nuncupantur vel ex instituto emitti deberent; nisi ex contextu sermonis vel ex rei natura aliud certo constet.

§ 2. Legitimo Monialium nomini (c. 488, 7°) et iuris Monialium applicationi minime officiunt: 1) *professio simplex* in Monasteriis legitime emissa (§ 1); 2) *clausura pontificia minor* quae Monasteriis sit praescripta vel rite concessa; 3) *operum apostolatus exercitium,* quod cum vita contemplativa coniunctum sit, sive ex instituto a S. Sede pro aliquibus Ordinibus probato et confirmato, sive ex legitimis S. Sedis pro nonnullis Monasteriis praescripto aut concessione.

§ 3. Apostolica haec Constitutio iuridice non respicit: 1) Congregationes religiosas (c. 488, 2°) Sororesque ipsarum sodales (c.488, 7°), quae ex instituto vota tantum simplicia nuncupant; 2) Societates mulierum in comuni ad instar religiosarum viventium earumque sodales (c. 673).

Art. II

§ 1. Peculiaris ratio vitae religiosae monasticae, quam Moniales fideliter sub rigida regulari disciplina colere debent, et ad quam ab Ecclesia destinantur, est vita contemplativa canonica.

§ 2. Vitae contemplativae canonicae nomine intelligitur non illa interna et theologica ad quam animae omnes in Religionibus imo et in saeculo viventes invitantur, quamque apud se singulae ducere ubique valent; sed exterior disciplinae religiosae professio quae, sive ex clausura, sive ex pietatis, orationis mortificationisque exercitiis, sive denique ex laboribus quibus Moniales incumbere debent, in interiorem contempla-

tionem ita ordinatur, ut eiusdem studio tota vita totaque actio et facile valeat et efficaciter debeat imbui.

§ 3. Si vita contemplativa canonica sub rigida regulari disciplina habitualiter servari non possit, character monasticus nec concedendus est nec, si iam habeatur, retinendus.

Art. III

§ 1. Vota religiosa solemnia, ab omnibus Monasterii sodalibus vel ab una saltem ipsarum classe nuncupata, praecipuam notam efficiunt ex qua Monasteria mulierum, non inter Congregationes religiosas sed inter Ordines regulares iure numerantur (c. 488, 2°). Religiosae autem in his Monasteriis professae omnes, Regularium appellatione in iure, ad normam c. 490, veniunt, atque non Sororum sed Monialium proprio nomine vocantur (c. 488, 7°).

§ 2. Monasteria omnia, in quibus vota tantum simplicia nuncupantur, votorum solemnium instaurationem impetrare poterunt. Quinimmo, nisi prorsus graves obsint rationes, eadem iterum suscipere curabunt.

§ 3. Solemnes antiquae formulae consecrationis Virginum, quae in Pontificali Romano habentur, Monialibus reservantur.

Art. IV

§ 1. Severior Monialium clausura, quae pontificia dicitur, firmis semper ac pro omnibus Monasteriis iis notis quae eidem quasi naturales sunt, duplex in posterum distinguetur : *maior* et *minor*.

§ 2. 1° Clausura pontificia *maior*, illa scilicet quae in Codice describitur (cc. 600-602), hac Nostra Apostolica Constitutione plane confirmatur. Sacra Congregatio de Religiosis, Nostra Auctoritate, declarabit quas ob causas dispensatio a clausura maiori concedi possit, ut, rei natura incolumi, nostri temporis adiunctis aptius eadem accommodetur.

2° Clausura pontificia maior, salvo § 3, 3°, in omnibus Monasteriis vigere ex regula debet, quae vitam contemplativam unice profitentur.

§ 3. 1° Clausura pontificia *minor* illa ex antiqua clausura Monialium retinebit, illisque sanctionibus defendetur, quae ad ipsius naturalem rationem conservandam ac vindicandam necessaria in Instructionibus S. Sedis expresse definiuntur.

2° Huic pontificiae minori clausurae obnoxia sunt Monasteria Monialium votorum solemnium quae, sive ex instituto sive ex legitima concessione, ita ministeria cum extraneis suscipiunt, ut plures religiosae et notabilis domus pars habitualiter in haec ministeria incumbant.

3° Pariter, saltem huius clausurae praescriptis subiici debent omnia et singula Monasteria, etsi unice contemplativa, in quibus vota tantum simplicia nuncupantur.

§ 4. 1° Clausura pontificia maior vel minor, necessaria condicio habenda est, non solum ut vota solemnia emitti possint (§ 2) sed etiam ut illa Monasteria, in quibus vota simplicia nuncupantur (§ 3), ut vera Monasteria Monialium ad normam c. 488, 7° in posterum habeantur.

2° Si regulae clausurae pontificiae, saltem minoris, observari plerumque non possint, vota solemnia quae habeantur adimenda sunt.

§ 5. 1° Clausura pontificia minor, quoad illas praesertim notas in quibus a clausura Congregationum vel Ordinum virorum distinguitur, observanda est in locis ubi Moniales vota solemnia non nuncupant.

2° Si autem certo appareat in aliquo Monasterio clausuram saltem minorem ex more servari non posse, Monasterium illud in domum vel Congregationis vel Societatis mutandum erit.

Art. V

§ 1. Ecclesia ad orationem publicam, quae eius nomine, sive in choro (c. 610, § 1) sive privatim (c. 610, § 3), Deo funditur, solas Moniales inter mulieres Deo sacras deputat; easque ex regula ad normam suarum Constitutionum, huic orationi horis canonicis cotidie persolvendae graviter obstringit.

§ 2. Omnia Monialium Monasteria singulaeque Moniales vota solemnia vel simplicia professae, Officium divinum in choro ad normam c. 610, § 1 et suarum Constitutionum, ubique recitare tenentur.

§ 3. Iuxta c. 610, § 3 Moniales, quae a choro abfuerunt, si vota solemnia non nuncupaverint, ad privatam horarum recitationem, nisi aliud expresse praescribant Constitutiones (c. 578, 2°), restricte non tenentur; tamen non solum Ecclesiae mens est, ut supra diximus (art. IV), ut vota Monialium solemnia ubique instaurentur, sed etiam, si ad tempus instaurari non valeant, ut Moniales vota perpetua simplicia loco solemnium professae, pensum Officii divini fideliter absolvant.

§ 4. Missa conventualis in omnibus Monasteriis Officio diei respondens, secundum rubricas, quoad fieri possit celebrari debet (c. 610, § 2).

Art. VI

§ 1. 1° Monialium Monasteria, secus ac aliae religiosae mulierum domus, ex Codice et ad ipsius normam sui iuris sunt (c. 488, 8°).

2° Antistitae singulorum Monasteriorum Monialium in iure Superiores maiores sunt, omnibusque facultatibus donantur quae Superio-

ribus maioribus competunt (c. 488, 8°), nisi ex contexu sermonis vel ex rei natura aliquae ad viros tantum attineant (c. 490).

§ 2. 1° Ambitus condicionis *sui iuris* seu autonomiae quam vocant Monasteriorum Monialium et iure communi et iure peculiari definitur.

2° Tutelae iuridicae, quam ius sive Ordinariis locorum sive Superioribus regularibus quoad singula Monasteria concedit, neque ex hac Constitutione neque ex Foederationibus Monasteriorum a Constitutione permissis (art. VII) atque eius auctoritate inductis, quovis modo derogatur.

3° Iuridicae relationes singulorum Monasteriorum cum Ordinariis locorum vel Superioribus regularibus, ex iure communi atque ex iure peculiari regi pergent.

§ 3. Hac Constitutione nullo modo definitur utrum singula Monasteria Ordinarii loci potestati obnoxia sint an, intra terminos iuris, de ea sint exempta et Superiori regulari subiaceant.

Art. VII

§ 1. Monasteria Monialium non solum sui iuris sunt (c. 488, 8°), sed etiam iuridice distincta atque invicem independentia, nullis vinculis praeter quam spiritualibus ac moralibus, inter se unita ac devincta, etsi eidem primo Ordini vel religioni iure sint subiecta.

§ 2. 1° Monasteriorum mutuae libertati, potius facto receptae quam iure impositae, nullo modo officit Foederationum constitutio; neque eae Foederationes haberi debent ut iure prohibitae vel quomolibet naturae et finibus vitae religiosae Monialium minus consentaneae.

2° Monasteriorum Foederationes quamvis regula generali non praecipiantur, tamen a Sede Apostolica valde commendantur non solum ad mala et incommoda praecavenda quae ex plena separatione oriri possunt, sed etiam ad regularem observantiam vitamque contemplativam provehendam.

§ 3. Constitutio cuiuslibet formae Foederationis Monasteriorum Monialium vel Confoederationis Foederationum Sedi Apostolicae reservatur.

§ 4. Omnis Foederatio seu Confoederatio suis legibus a S. Sede probatis, ordinari ac regi necessario debet.

§ 5. 1° Salvis art. VI, §§ 2, 3, et salva praecipua autonomiae ratione supra definita (§ 1), nihil vetat quominus in Foederationibus Monasteriorum ineundis, ad exemplum nonnullarum Congregationum monasticarum et Ordinum sive Canonicorum sive Monachorum, quaedam huius

autonomiae inducantur aequae condiciones et intermissiones, quae necessariae vel magis utiles videantur.

2° Formae tamen Foederationis quae praedictae autonomiae de qua diximus (§ 1) contrariae videantur et ad rationem regiminis centralis accedant, S. Sedi speciali modo reservantur, nec sine expressa Ipsius concessione institui possunt.

§ 6. Foederationes Monasteriorum ex fonte unde proveniunt atque ex Auctoritate a qua directe dependent et reguntur, sunt iuris pontificii ad normam iuris canonici.

§ 7. S. Sedes immediatam vigilantiam et auctoritatem, prout casus ferat, in Foederationem exercere poterit per aliquem Adsistentem religiosum, cuius munus erit non tantum S. Sedem repraesentare sed etiam conservationem genuini spiritus proprii Ordinis fovere et Superiorissas in recto ac prudenti Foederationis regimine opera et consilio adiuvare.

§ 8. 1° Statuta Foederationis non solum praescriptis normis a S. Congregatione de Religiosis Nostra Auctoritate elaborandis, sed etiam naturae, legibus, spiritui et traditionibus sive asceticis sive disciplinaribus sive iuridicis et apostolicis proprii Ordinis, conformentur oportet.

2° Foederationum Monasteriorum praecipuus finis est fraternum adiutorium sibi mutuo praestare, non solum in spiritu religioso ac in regulari monastica disciplina fovendis, sed etiam in rebus oeconomicis provehendis.

3° Si casus ferat, peculiares normae in approbandis Statutis tradendae sunt, quibus moderari oporteat facultas et moralis obligatio petendi ac mutuo sibi concedendi Moniales, quae tum ad regimen Monasteriorum, tum ad institutionem novitiarum in communi novitiatu pro omnibus vel pro pluribus Monasteriis erigendo, tum denique ad aliis moralibus vel materialibus Monasteriorum aut Monialium necessitatibus providendum, necessariae existimentur.

Art. VIII

§ 1. Labor monasticus, cui etiam Moniales vitae contemplativae incumbere debent, Regulae, Constitutionibus, traditionibus singulorum Ordinum debet esse pro viribus consentaneus.

§ 2. Labor ita ordinari debet ut, simul cum aliis rationibus ab Ecclesia probatis (cc. 547-551, 582), et cum subsidiis a Divina Providentia suppeditatis, securam reddat ac convenientem Monialium substentationem.

§ 3. 1° Ordinarii locorum, Superiores regulares et Superiorissae Mo-

nasteriorum ac Foederationum, omnem tenentur diligentiam adhibere ut necessarius, adaequatus ac proficuus labor numquam Monialibus desit.

2° Moniales vero ex conscientiae officio tenentur, non solum ad sibi honeste frontis sudore panem quo vivant, ut monet Apostolus (II Thess., III, 10) lucrandum, sed etiam ad sese, prout tempora exigunt, in dies ad diversa opera habiliores reddendas.

Art. IX

Moniales omnes ut divinae apostolicae vocationi fideles inveniantur, non tantum generalia monastici apostolatus instrumenta adhibere debent, sed praeterea sequentia observare curabunt.

§ 1. Moniales quae in propriis Constitutionibus seu legitimis praescriptis specialis apostolatus opera definita habent, ad normam Constitutionum seu Statutorum ac praescriptionum sese fideliter eisdem dare ac consecrare tenentur.

§ 2. Moniales quae vitam unice contemplativam profitentur:

1° si in propriis traditionibus aliquam externi apostolatus specialem formam acceptam habeant vel habuerint, illam hodiernis necessitatibus aptatam, salva semper ipsarum vita contemplativa, retineant fideliter, et si perdiderint, eam restituere diligenter curent. Si vero circa adaptationem aliquod dubium remaneat, S. Sedem consulant;

2° ex adverso, si vita pure contemplativa neque ex Ordinis probatis Constitutionibus neque ex traditione externo apostolatui hucusque coniuncta iugi constantique ratione fuerit, tunc nonnisi in casibus necessitatis et per limitatum tempus, in illis apostolatus formis singularibus praesertim seu personalibus, occupari poterunt aut, ex caritate saltem, debebunt, quae cum vita contemplativa, prout in Ordine servatur, iuxta criteria a S. Sede figenda, compatibiles videantur.

Quaecumque autem his Litteris decreta continentur, ea omnia stabilia, rata, valida esse volumus et iubemus, contrariis quibuslibet non obstantibus, peculiarissima etiam mentione dignis.

Earum vero exemplis aut excerptis, etiam impressis, manu tamen alicuius notarii publici subscriptis ac sigillo alicuius in ecclesiastica dignitate constituti munitis, eamdem volumus haberi fidem, quae haberetur praesentibus, si essent exhibitae vel ostensae.

Nulli igitur liceat hanc paginam Nostrae declarationis et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contra ire; si quis autem hoc attentare

praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei ac beatorum Apostolorum Petri et Pauli se noverit incursurum.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, die vicesima prima mensis Novembris, Praesentationi B. Mariae V. sacra, anno iubilari millesimo nongentesimo quinquagesimo, Pontificatus Nostri duodecimo.

PIUS PP. XII

[1] *Eph.* 5, 25-27; *Apoc.* 21, 2-3; 22, 17; HERMAS, *Vis.* 4, c. 2 (FUNK, *Patres Apostolici* [*FPA*], 1, 460); S. METHODIUS, *Convivium*, orat. 3, (Thaliae), c. 8 (*PG*, 18, 72-75); et orat. 7, 7 (*PG*, 18, 133); S. AMBROSIUS, *De virginitate*, 1, 6, n. 31 (*PL*, 16, 208); *Exhortatio virginitatis*, c. 10, n. 67 (*PL*, 16, 372).

[2] S. IGNATIUS, *Epist. ad Polycarp.* 5. (FPA, 1, p. 290); *ad Smyrn.*, 12 (*FPA*, 1, p. 284); IUSTINUS, *Apologia I pro christianis*, 15 (*PG*, 6, 349); S. CYPRIANUS, *De habitu virginum*, 3 (*PL*, 4, 455), 11 (*PL*, 4, 462); Pseudo-CLEMENS, *De virginitate*, cc. 2, 3 (*FPA*, 2[1], 1-5); S. ATHANASIUS, *De virginitate*, 24 (*PG*, 28, 280); S. BASILIUS, *Liber de virginitate* (*PG*, 30, 670 ss.); S. AMBROSIUS, *De virginibus* (*PL*, 16, 198 sq.); *De virginitate*, c. 5, 24-26 (*PL*, 16, 286); *De institut. virg.*, 17, 104 (*PL*, 16, 345); S. HIERONYMUS, *Epist.* 22, 2 (*PL*, 22, 395), 22 (*PL*, 22, 409); S. AUGUSTINUS, *Epist.* 188, 1 (*PL*, 33, 849); *De sancta virginitate* (*PL*, 40, 397ss.), praesertim 27, (*PL*, 40, 410); S. IOANNES CHRYSOSTOMUS, *De virginitate*, 11 (*PG*, 48, 540), 34 (*PG*, 48, 556); S. LEANDER, *Regula*, Introduct. (*PL*, 72, 876, *B*); *Constitutiones Apostolicae*, 2, c. 57 (*PG*, 1, 733; FUNK, *Constitutiones Apostolorum* [*FCA*], 2, c. 57, 165).

[3] S. CYPRIANUS, *De habitu virginum*, 3 (*PL*, 4, 455).

[4] 1 COR. 7, 32-35; S. THOMAS, 2-2, q. 186, a. 4.

[5] 1 COR. 7, 32-35; S. AUGUSTINUS, *De sancta virginitate*, 22 (*PL*, 40, 407).

[6] 2 COR. 11, 2; TERTULLIANUS, *De oratione*, c. 22 (*PL*, 1, 1296); *De virginibus velandis*, c. 16 (*PL*, 2, 960); *De resurrectione carnis*, c. 61 (*PL*, 2, 932); *De exhortatione castitatis*, c. 13 (*PL*, 2, 978); S. CYPRIANUS, *De habitu virginum*, 22 (*PL*, 4, 474); S. METHODIUS, *Convivium*, orat. 7 (Procilae) cc. 2-4 (*PG*, 18, 128, 129); S. ATHANASIUS, *Apologia ad Constantium Imp.*, n. 33 (*PG*, 25, 640); *De virginitate*, c. 2 (*PG*, 28, 253); S. BASILIUS, *Epist.* 199, c. 18 (*PG*, 32, 717); S. AMBROSIUS, *De virginitate*, 12 (*PL*, 16, 297); *De virginibus*, 1, 7, n. 36 (*PL*, 16, 209), 1, 11, nn. 65, 66 (*PL*, 16, 218); S. HIERONYMUS, *Epist.* 22, nn. 2, 25 (*PL*, 22, 395, 411); S. AUGUSTINUS, *Epist.* 188, 1 (*PL*, 33, 848); *In Ioannis Evang.* tr. 9, n. 2 (*PL*, 25, 1459); S. THOMAS, *In IV Sent.*, d. 38 q. 1, a. 5.

[7] S. CYPRIANUS, *De habitu virginis*, 4 (*PL*, 4, 455); S. METHODIUS, *Convivium*, orat. 5 (Talusa) 1, 4 (*PG*, 18, 97, 101); PS.-CLEMENS, *De virginitate*, 1 (*FPA*, 2, p. 1); S. AUGUSTINUS, *De sancta virginitate*, 8 (*PL*, 40, 400), 29 (*PL*, 40, 412).

[8] S. CYPRIANUS, *De habitu virginum*, 4 (*PL*, 4, 455); PS.-CLEMENS, *De virginitate*, cc. 2, 3 (*FPA*, 2, p. 1-5).

[9] ORIGENES, *In Rom.* 9, 1 (*PG*. 14, 1205); S. METHODIUS, *Convivium*, orat. 11 (Aretes), c. 1 (*PG*, 18, 204); orat. 8 (Theclae) c. 17 (*PG*, 18, 173); S. ATHANASIUS, *De virginitate*, 21 (*PG*, 28, 275); S. AMBROSIUS, *De virginibus*, 1, 10 (*PL*, 16, 216); *Exhortatio virginitatis*, 12, n. 80 (*PL*, 16, 375); S. HIERONYMUS, *Epist. 130*, 14 (*PL*, 22, 1118); S. AUGUSTINUS, *Epist. 98*, 6 (*PL*, 33, 362).

[10] S. IGNATIUS, *Ad Smyrn.* 13 (*FPA*, 1, 287); TERTULLIANUS, *De virginibus velandis*, 14 (*PL*, 2, 957); ORIGENES, *In Num. homilia II*, 1 (*PG*, 12, 591); S. CYPRIANUS, *De habitu virginum*, 3 (*PL*, 4, 455); S. METHODIUS, *Convivium*, orat. 1 (Marcel.) c. 1 (*PG*, 18, 35);

Ps.-Clemens, *De virginitate*, 1 (*FPA*, 2, p. 1); *Constitutiones Apostolicae*, 2, c. 57 (*PG*, 1, 733; *FCA* 2, c. 57, 165); S. Gregorius Nyssenus, *De vita S. Macrinae* (*PG*, 46, 988); S. Ioannes Chrysostomus, *1 Tim.* 5, 9 (*PG*, 51, 323).

[11] Tertullianus, *De oratione*, c. 22 (*PL*, 1, 1294); *De virginibus velandis*, c. 11 (*PL*, 2, (954; c. 13 (*PL*, 2, 956); c. 14 (*PL*, 2, 957); c. 15 (*PL*, 2, 959); Clemens Alexandrinus, *Stromatum*, 3, 2 (*PG*, 8, 1104), 25 (*PG*, 8, 1197); Origenes, *In Levit. hom.* 3, n. 4 (*PG*, 12, 428), *In Num. hom.* 23, n. 3 (*PG*, 12, 748), *In Epist. ad Rom*, 9, 37, (*PG*, 14, 1237); S. Cyprianus, *De habitu virginis*, 4 (*PL*, 4, 455); S. Ambrosius, *De institutione virg.*, c. 17 (*PL*, 16, 345); S. Nicetas, *De lapsu virginis*, c. 5 (*PL*, 16, 388), *Conc. Illiberit.* (a. 395), c. 13 (Mansi, 2, 8).

[12] *Pontificale Romanum, De benedictione et consecratione virginum;* S. Ambrosius, *De instit. virg.*, c. 17 (*PL*, 16, 345); *De virginibus* 3, c. 1 (*PL*, 16, 231); S. Nicetas, *De lapsu virginis*, 5 (*PL*, 16, 387); S. Hieronymus, *Epist. 130*, n. 2 (*PL*, 22, 1108); *Sacramentarium Leonianum, 30 ad virgines sacras* (*PL*, 55, 129).

[13] Tertullianus, *De virginibus velandis*, cc. 14, 15 (*PL*, 2, 957, 959); S. Basilius, *Epist. 199*, c. 18 (*PG*, 32, 717); Innocentius I, *Epist. 2 ad S. Victricium*, c. 13 (*PL*, 20, 478 s.); S. Gelasius I, *Epist. 14*, c. 20 (A. Thiel, *Epist. RR. Pontificum*, Brunsbergae, 1868, p. 373); *Codex Theodosianus*, 9, 25, 2; S. Ambrosius, *De virginitate*, c. 5, n. 26 (*PL*, 16, 286), *De institut. virg.*, c. 17, 114 (*PL*, 16, 348).

[14] S. Polycarpus, *Epist. 5*, 3 (*FPA*, 1, 303); Tertullianus, *De virginibus velandis*, (*PL*, 2, 935); S. Cyprianus, *De habitu virginum*, (*PL*, 4, 451 ss.); S. Methodius, *Convivium*, orat. 1 (Marcel.) 1 (*PG*, 18, 35); S. Athanasius, *De virginitate*, 3 ss. (*PG*, 28, 253 ss.); S. Basilius, *Epist. 173* (*PG*, 32, 648); *Constitutiones Apostolicae*, 8, c. 24 (*PG*, 1, 1122; *FCA*, 8, c. 24, 528); S. Ambrosius, *De virginibus*, 2, 2 (*PL*, 16, 220), 3, 1-4 (*PL*, 16, 231); S. Augustinus, *De sancta virginitate*, 31 ss. (*PL*, 40, 412 ss.).

[15] S. Cyprianus, *De habitu virginum*, 22 (*PL*, 4, 474); S. Ambrosius, *De virginibus*, 1, cc. 4, 5 (*PL*, 16, 203-205), c. 10 (ib. 16, 215); S. Augustinus, *De moribus catholicae Ecclicae*, 1, c. 31, 68, c. 33, 70 (*PL*, 32, 1339 ss.).

[16] S. Augustinus, *Epist. 211*, cc. 5, 6 (*PL*, 33, 960), 15 (*PL*, 33, 964); S. Caesarius, *Regula ad virgines*, cc. 4, 11, 16, 19 (*PL*, 67, 1107, 1109, 1110; *Ed. Dom Morin G.*, 2 (1942) 101-105); S. Leander, *Regula*, 18 (*PL*, 72, 890); Anonymus, *Regula ad virgines*, c. 17 (*PL*, 88, 1066).

[17] S. Basilius, *Regulae fus.*, n. 35, *Regulae brev.*, 108-110 (*PG*, 31, 1004, 1156), *Epist. 55* (*PG*, 32, 402); S. Ambrosius, *De virginibus*, 1, c. 10, n. 59 (*PL*, 16, 215), *In Luc. 2*, nn. 8, 20, 21 (*PL*, 15, 1636, 1640); S. Epiphanius, *Adv. haereses*, 2, 67 (*PG*, 42, 174), *Exposit. fid. cath.*, 21 (*PG*, 42, 822); S. Hieronymus, *Epist. 22*, 17 (*PL*, 22, 404), 24, 3 (ib. 427), 66, 13, (ib. 646), 108, 19 (ib. 896), 130, 19 (ib. 1122); S. Augustinus, *De moribus cath. Eccl.* 1 c. 31, 68, c. 33, 70 (*PL*, 32, 1339 ss.); *Aeteriae peregrinatio*. 23, 2, 3 (W. Heraeus, Heidelberg, 1908, p. 27).

[18] *Conc. Carth. III* (a. 397), c. 33 (Mansi, 3, 885), *Conc. Aurelian. V* (a. 549), c. 19 (Mansi, 9, 133); Venantius Fortunatus, *Vita S. Radegundis*, c. 12 (*PL*, 88, 502); *Conc. Paris. V* (a. 614), c. 12-13 (Mansi, 10, 542); c. 13, C. 27, q. 1; *Conc. Aquisgr.* (a. 789), c. 39 (Mansi, 13, App. 3, 166); *Conc. Moguntin.* (a. 888) c. 26 (Mansi, 18, 71); *Conc. Lat. II* (a. 1139), c. 26 (Mansi, 21, 532); c. 25 C. 28, q. 2.

[19] Luc. 10, 42.

[20] S. Caesarius, *Regula ad virgines*, 1, 33, 34, 35 (*PL*, 67, 1107-1114; *Ed. Dom Morin* o. c. 101 ss.); *Conc. Lat. II* (a. 1139), c. 26 (Mansi, 21, 532), c. 25 C. 28, q. 2; Bonifacius VIII, *De statu regularium*, c. un. 3, 16 in 6°; *Conc. Trid. Sess. 25, De regularibus et monialibus*, c. 5; Pius V, *Circa Pastoralis*, 29 maii 1566, § 1 (Gasparri, *Fontes I. C.*, 1.

n. 112); *Decori* 1 Febr. 1570 (GASPARRI, *Fontes I. C.*, 1, n. 133); BENEDICTUS XIV, *Salutare*, 3 ian. 1742, (Bull. Ben. XIV, I. p. 106).

[21] Cc. 11, 20-25, C. 18, q. 2; c. 8, *De statu monachorum et canonicorum regularium*, X, 3, 35; c. 2, *De statu monachorum et canonicorum regularium*, 3, 10 in Clem.; *Conc. Trid. Sess. 25, De regularibus et monialibus;* CLEMENS VIII, *C. Religiosae congregationes*, 19 iun. 1594 (*Bull. Rom.*, ed. Taurin, 10, 146); *Nullus omnino*, 25 iul. 1599 (*Fontes I. C.*, 1, n. 187); *C. Cum ad regularem*, 19 mart. 1603 (*Fontes I. C.*, 1, 189;) GREGORIUS XV, *Inscrutabili*, 5 febr. 1622 (*Bull. Rom.*, ed. Taurin, 12, 656); INNOCENTIUS XI, *Litt. Encycl.*, 9 oct. 1682 (BIZZARRI, *Collectanea*, 2, p. 374); *C. Cum ad aures* (FERRARIS, *Prompta Biblioth.*, v. *Eucharistia* n. 41); BENEDICTUS XIV, *C. Pastoralis cura* 5 aug. 1748 (*Bull. Ben. XIV*, 2, 471).

[22] *Pontificale Romanum, De benedictione et consecratione virginum;* cfr. not. 12.

[23] MATH. 25, 20.

[24] HONORIUS IV, *C. Ascendit fumus.*, 24 sept. 1285 (*Bull. Rom.*, ed. Taurin., 4, p. 83); *Conc. Trid. Sess. 25 De regularibus et monialibus*, c. 1; PIUS IV, *Motu prop. De statu*, 5 apr. 1560 (*Bull. Rom.*, ed. Taurin. 7, 21); PIUS V, *C. Decori*, 24 ian. 1570 (*Bull. Rom.*, ed. Taurin. 7, 808); PIUS VI, *Litt. Quod aliquantulum*, 10 mart. 1791 (*Coll. Brevium atque Instructionum SS. DD. N. Pii P. VI*, 1800, p. 1, pag. 47; *Conc. Vat. Schema Constit. Ecclesiae*, c. 15 (*Coll. Lacensis*, 7, appendix, 575); LEO XIII, *Litt. Testem benevolentiae*, 22 ian. 1899 (*Acta Leonis XIII*, 19, 5); *Litt. Au milieu*, 23 dec. 1900 (*Acta Leonis XIII*, 20, 339).

[25] C. un. *De Statu Regularium* 3, 16 in 6°; c. 1, *De religiosis...* 3, 11 in Clem.; c. un. *De religiosis...* 3, 9 in Extravag. Comm.

[26] *S. C. Ep. et Reg. Bergom*, 14 maii 1841, ad 16, III (LUCIDI *De visitatione sacrorum liminum* 4ª, II, n. 463); *Gerunden* 9 maii 1860, ad 2 (BIZZARRI, *Collectanea*, 2, pag. 780, VI); *Albien.*, 23 iun. 1860, ad 14 (BIZZARRI, l. c. p. 786; 16 sept. 1864 (BIZZARRI, l. c. p. 744 ss.); *Rilievi circa gli Statuti della Congr. dei Fratelli della S. Famiglia*, art. I, et 13 (BIZZARRI, l.c. pp. 800, 803); *Normae secundum quas S. C. Ep. et Reg. procedere solet in approbandis novis institutis votorum simplicium*, 28 iun. 1901, art. 32.

[27] S. C. EP. ET REG. dec. *Ecclesia Catholica*, 11 aug. 1889, (*ASS.*, 23, 634).

[28] LEO XIII, *C. Conditae a Christo*, 8 dec. 1900 (*Acta Leonis XIII*, 22, pp. 317-327); *Normae secundum quas S. C. Ep. et Reg. procedere solet in approbandis novis institutis votorum simplicium*, 28 iun. 1901.

[29] PAULUS V, C. *Inter universas*, 13 iun. 1612 (*Règle et Constitutions de l'Union Romaine de l'Ordre de Sainte Ursule*, 1936, p. 231-239); C. *Debitum Pastoralis*, 24 mart. 1614 (*l. c.*, p. 240-246); *Salvatoris et Domini*, 3 oct. 1616 (*l. c.*, p. 246-250); URBANUS VII, *Alias felicis*, 6 nov. 1626 (*l. c.*, p. 273); PAULUS V, *Sacri Apostolatus*, 23 apr. 1618 (*Œuvres de Saint-François de Sales*, 1912, 18, p. 423); PAULUS V, *Salvatoris et Domini*, 7 apr. 1607 (Instituto de la Compañía de Nuestra Señora, t. I, *Constituciones Pontificias y Reglas aprobadas*, Manresa, 1899, p. 7-14); INNOCENTIUS X, *Exponi nobis*, 28 sept. 1645 (*Bull. Rom.*, Ed. Taurin. 15, p. 403); BENEDICTUS XIV, *In supremo*, 26 sept. 1741 (*Règle de Saint-Augustin et Constitutions pour les Religieuses de la Congregation de Notre-Dame de Charité du Bon Pasteur d'Angers*, 1836, p. 39-41).

[30] *Formulae S. C. de Religiosis*, N. 91.

[31] PIUS VII, *Breve ad ep. Tornac.* 24 iun. 1810 (BIZZARRI, *Collectanea* 2. p. 738); *S. C. De Relig.*, 22 maii 1919 (AAS., 11 [1919], p. 240); *S. C. De Relig.*, 23 iun. 1923 (AAS., 15 [1923], p. 357); *S. C. de Relig.*, 6 febr. 1924 (AAS., 16 [1924], p. 96-101).

[32] HUGO DE FOLIETO, *De claustro animae* (*PL*, 176, 1017).

[33] INNOCENTIUS IV, *ad Moniales S. Dominici de Im.*, 11 maii 1252 (*Bull. Ord. Praed. I.*, 1, p. 206).

[34] AAS., 39 (1947), pp. 454-455.

[35] Gen. 2, 15; 3, 19; Iob. 5, 7; 2 Thes. 3, 10.

[36] Gen. 3, 19

[37] AAS., l. c., p. 453.

[38] Matth. 13, 55; Marc., 6, 3.

[39] Eph. 4, 28.

[40] Ioan. 4, 16; Col. 3, 14; S. Thomas 2, 2, q. 184, a. 1.

[41] Pius X, Epist. *ad Praepositum Gen. et universum Ordinem Fratrum Carmelitarum Excalceatorum, tertio pleno saeculo ab honoribus coelitum S. Theresiae tributis*, AAS., 6 [1914], p. 139, 142; Pius XI, Const. Apost. *Umbratilem*, AAS., 16 [1924], p. 385-386, 389; Pius XII, Litt. Enc. *Mystici Corporis*, AAS., 35 [1943]; pag. 241, 245.

[42] *Off. S. Theresiae Virg.*, die 15 Oct.

[43] Tim. 2, 3.

[44] 2 Tim. 4, 8.

[45] Col. 1, 24.

EPISTULA

AD EM̃UM P. D. CLEMENTEM, EPISCOPUM VELITERNUM, S. R. E. CARDINALEM MICARA, S. CONGREGATIONIS DE RELIGIOSIS PRAEFECTUM: DE CONVENTU DELEGATORUM EX UNIVERSIS RELIGIOSIS ORDINIBUS, CONGREGATIONIBUS AC SOCIETATIBUS INSTITUTISQUE SAECULARIBUS, ROMAE INDICTO.

PIUS PP. XII

Venerabilis Frater Noster, salutem et Apostolicam Benedictionem. — Laetanti admodum animo didicimus Sacrum istud Consilium Romae indixisse Conventum, sub Piacularis huius Anni exitum, cogendum praecipuorum Sodalium ex universis Religiosis Ordinibus, e Congregationibus ac Societatibus atque ex hodiernis Saecularibus Institutis deligendorum, quae, Ecclesiae auctoritate comprobata, assiduam in praesens evangelicae assequendae perfectioni operam navant.

Qui enim Conventui intererunt, non solummodo, ut propriam suae vitae condicionem addecet, Jubilaei Maximi Indulgentiam aemula pietate lucrifacient, verum etiam, Nostrae ultro obsequentes voluntati, divinarum rerum studium et apostolicae navitatis proposita aptis meditationibus redintegrare ac renovare connitentur, simulque per hebdomadem, communibus accuratisque pervestigationibus, multigenas excutient quaestiones, quibus religiosorum Sodalium, procellosa hac aetate, sollicitatur vita.

Salutiferum eiusmodi coeptum flagranti Nostra commendatione et laude palam firmare percupimus, pro explorato habentes eos omnes, qui se Deo in catholica Ecclesia votis obligantur, mente animoque enixisque

Domino adhibitis comprecationibus, proximos esse coetus prosequuturos, uti opimos exinde fructus sibimetipsis ac Sodaliciis suis percipere valeant.

Per investigationes in hebdomadem habendas religiosam vitam profitentium considerationi, ut certiores iam facti sumus, perpendenda proponentur argumenta, quae praesentissimis vitae religiosae necessitatibus, quod ad animos nominatim Deo mancipatorum instituendos attinet et ad apostolica persequenda opera, respondere procul dubio videntur. Oportet videlicet mentes ac voluntates opitulante Sancti Spiritus gratia adeo recreare et reficere, ut novis temporum rationibus ac spiritali huius aevi inopiae occurri pro viribus queat.

Se suaque penitus reficere haud idem profecto est ac ea omnia abdicare aut inconsiderate contemnere, quae laboriosis prorsus nisibus a maioribus patrata sunt, quaeque decus atque ornamentum suae cuiusque religionis haberi debent. Est potius inerti non torpescere vita, praeclara anteccessorum facinora suis moribus exprimere, pietatis flammam impense alere, omni ope atque opera eniti, ut sacrae Instituti sui leges non acervus externarum aut inutilium regularum appareant, quarum littera, deficiente spiritu, occidit, [1] sed totidem supernae virtutis instrumenta reapse sint, quibus qui uti iubeantur altiorem usque sanctimoniae ardorem concipere viresque suas, ad Divi Pauli Apostoli exemplum, in comparandam fratrum salutem impedere possint.

Quodsi Deo mancipati ad progredientis temporis rationes accommodentur oportet, nullo tamen pacto saeculi postulatis aut excordibus eius suasionibus et invitamentis quomodocumque morem gerere debent. At potius eos curare necesse est, ut vitae integritate omnibus praeeant, quemlibet doctrinarum aut artium profectum ad religionis incrementum, quoad fieri possit, convertant, discrimina et aerumnas, quibus hodie discruciatur humana consortio, in christifidelium animis ad Evangelii praescripta conformandis diligenter considerent ac reputent, percrebrescentibus eorum necessitatibus pares omnino sint, atque ut in recentissima Adhortatione ad universum Clerum « Menti Nostrae » significavimus, ea, in suis obeundis muneribus, adhibeant prae ceteris subsidia, quae, sacrorum Praesulum ac Moderatorum suorum iudicio,opportuniora, efficaciora et utiliora videantur, cum tuendae sacerdotii dignitati tum religiosae disciplinae servandae.

Quae principia ac normae si, Sacro Consilio isto provido vigilantique patrono, ab omnibus animo comprehendatur religiosae vitae addictis,

[1] *Cfr.* 2 *Cor.* 3, 6.

imprimisque ab iis, qui futurae aderunt Congressioni, et, quod pluris est, effecta sedulo dentur, solida iam praesagire licet esse obventura christianae rei salutarium frugum incrementa. Quandoquidem haud parva exspectanda sunt — secundo Dei numine, iuvante benignissima Aeterni Regis Parente et deprecante Sanctorum Caelitum turba, qui per evangelicae perfectionis semitas veluti sidera hisce in terris emicuere — e fideli actuosaque nuncupatorum votorum observantia, ex apostolicis inceptis, quibus sese dederint religiosi universi, ex integra horum Nobiscum et sacrorum Antistitibus coniunctione.

Mater amantissima Ecclesia, quemadmodum hactenus nullo non tempore, item impraesentiarum, religiosam vitae perfectionem publice agnoscit, ac summopere fovet et promovet, cum per eam adumbrata eius multiplicis sanctitatis imago mire prodatur et manifesta quadamtenus appareat, valida iustis ad virtutes excolendas hortatio ac suave sontibus ad sequendam probitatem incitamentum.

Nos, qui quanto in pretio sit apud Divinum Redemptorem stabilis huiusmodi in communi vivendi modus [2] probe novimus, Omnipotentem Dominum crebris fervidisque sollicitamus precibus, ut illum clementer indulgeat cotidie magis in catholica Ecclesia vigescere dilatarique. Atque, dum felicissimum Congressui vestro ominamur exitum eventumque, tibi, qui ei praeeris, cunctisque religiosis Sodalibus, caelestium luminum praecipuaeque benevolentiae Nostrae pignus, Apostolicam Benedictionem effuso animo impertimus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, die XII mensis Novembris, anno MDCCCCL, Pontificatus Nostri duodecimo.

PIUS PP. XII

ALLOCUTIO

Delegatis Conventui generali ex universis religiosis Ordinibus, Congregationibus ac Societatibus Institutisque saecularibus, Romae habito. *

Annus sacer, qui, nullo Nostro merito, sed favente Dei misericordia, benefactis efficientior evasit, quam eum humanae mentis praecipiebat provisio, mira spectaculorum serie ostendit, quanam fide polleat, quanam vitae ubertate Ecclesia Christi, Mater nostra, vigeat. Hisce pe-

[2] Cfr. can. 487 *C. I. C.*

* Habita die 8 Decembris mensis a. 1950.

culiaris gravitatis et momenti eventibus et inceptis bene vester interseritur Conventus, fraterna vestra interlucet corona, quam amantibus verbis perplacet Nobis nunc salutare.

Quod quidem numquam ecclesiasticarum rerum memoria factum esse recenset, nunc primum sodalitates, in quas qui cooptati sunt suae veluti vitae metam evangelicam absolutionem perfectionemque sibi praestituunt, in tam celebres coetus coaluerunt, quemadmodum postremis hisce diebus contigit, ut de communibus utilitatibus cogitata librarent consilia.

Quod ut efficeretur, iudicio Nostro matura tempora omnino requirebant. Mutata enim rerum adiuncta, quae subire debet Ecclesia, nonnulla doctrinae placita, intra ipsa Ecclesiae saepta conflata et evulgata, eas quoque quaestiones attingentia quae ad moralis perfectionis condicionem et statum pertinent, apostolici laboris, quem vos large et prolixe suscipitis, instantes necessitates, haec omnia valde suadebant, ut dispositis disceptationibus et studiis vacaretis.

Opus vero vestrum iam in eo est, ut persolvatur. Accuratis considerationibus id ferbuit, proposita multiplicia progenuit neque perficiendis virtutibus, ut speramus, minus locuples erit. Has, vestris annitentibus voluntatibus, Dei gratia excitabit, quam quidem preces et religiosae abnegationis expleta opera, tum vestra, tum praesertim vestrarum in Christo sororum, incepto, in quod incumbitis, flammantibus votis invocarunt.

Divini autem praesidii et luminis pignus, ut vester rite conficiatur et finiatur conventus, Christi Vicarii paternam exposcitis Benedictionem. Quam antequam vobis impertiamus, opportunum ducimus aliqua vobis loquendo proferre, quae ad religiosae vitae rationes, necessario declarandas, spectent et quae enodata dein, normae instar, vestros dirigant cogitatus et actus.

I

Ante omnia iuvat Nos paucis perstringere, quinam religiosorum Ordinum et Congregationum in Ecclesia sit locus. Scitis profecto Redemptorem nostrum Ecclesiam hierarchica natura praeditam condidisse. Nam inter Apostolos eorumque successores, quibus adiciendi sunt ipsorum muneris auxiliares, et simplices fideles Is certi discriminis intervallum posuit, qua quidem duplici compagine Regni Dei in terris constat structura. Quocirca divino ipso iure statutum est, ut clerici distinguantur a laicis. [1] Inter duos hos gradus religiosae vitae status

[1] Cfr. can. 107.

intericitur, qui, ecclesiastica origine defluens, ideo est atque ideo valet, quia arcte proprio Ecclesiae fini cohaeret, qui eo spectat, ut homines ad sanctitatem assequendam perducantur. Quamvis quilibet christianus, Ecclesia duce, hoc sacrum culmen scandere debeat, tamen religiosus homo illuc progreditur itinere omnino suo et praesidiis celsioris naturae.

Praeterea status religiosus nullo modo reservatur ad unam vel alteram duarum partium, quae ex iure divino in Ecclesia exstant, cum tum clerici tum laici itidem religiosi esse queant, et cum contra sive religiosis sive iis qui tales non sunt clericalis dignitatis aditus pateat. Deerrat igitur in aestimandis fundamentis, quae Christus constituendae iecit Ecclesiae, qui secum reputat peculiarem saecularis cleri formam, utpote saecularis, a divino Redemptore statutam sancitamque esse, peculiarem autem regularis cleri formam, licet ipsa bona et rata habenda sit, quippe quae ex altera manet, secundariam et auxiliarem esse. Quocirca, ordine a Christo statuto ob oculos habito, neutra peculiaris gemini cleri forma divini iuris praerogativam tenet, cum idem ius neque alteri alteram praeponat neque alterutram emoveat. Quodnam vero utriusque sit discrimen, quaenam mutuae rationes, quinam in humanae salutis perficiendo opere utrique committendus sit labor, haec omnia Christus temporum varietatibus et necessitatibus circumscribenda reliquit vel, si volumus expressius cogitatum Nostrum definire, Ecclesiae decretoriis mandavit consiliis.

Haud dubie ad iuris divini praescriptum sacerdos, sive saecularis sive religiosus est, ita munia exercere debet sua, ut Episcopo auxiliator adsit et subsit. Hoc revera, quod ceterum ex sueto more in Ecclesia contingit, in Codice iuris canonici illa de religiosis viris, utpote parochis et Ordinariis locorum, praescripta [2] haud obscure declarant. Neque raro evenit, ut in sacrarum expeditionum territoriis universus qui illic versatur clerus, non excepto Antistite, regularis sit militiae. Neve autumet quisquam id prorsus extra ordinem suetamque normam esse, ita ut censeatur hoc ad tempus tantum contingere et, simulac fieri possit, sacram procurationem saeculari clero esse tradendam.

Sed et Religiosorum Ordinum exemptio neque principiis constitutionis divinitus Ecclesiae datae obsistit neque ullo modo repugnat legi, qua sacerdos Episcopo parere debet. Etenim ad normam iuris canonici religiosi exempti Episcopi loci potestati subsunt, prout episcopale munus perfungendum et animorum rite ordinanda curatio requirunt. Quod etiamsi praetermittamus, in disceptationibus per postrema de-

[2] Can. 626-631; 454 § 5.

cennia super exemptione habitis haud satis fortasse animadversum est religiosos exemptos, etiam ex praescripto iuris canonici semper et ubique Romani Pontificis potestati, utpote supremo suo Moderatori, subici, cui oboedire tenentur etiam vi voti oboedientiae. [3] Iamvero Summus Pontifex, ut in universam Ecclesiam, ita in unamquamque dioecesim et in singulos chistifideles ordinariam et immediatam iurisdictionem habet. Ergo constat primariae a Deo latae legi, qua clerici et laici Episcopi regimini subesse debent, etiam ad religiosos exemptos quod attinet satis superque obtemperatum esse ac denique Christi voluntati et statuto utriusque militiae clerum pari respondere obsequio.

II

His, quae adhuc dicta sunt, altera conectitur quaestio, quam explanare et enodare Nobis nunc cordi est: spectat ea rationem, qua clericus et religiosus ad suam morum perfectionem et absolutionem contendere debet.

Veritati absonum est asseverare clericalem statum, utpote talem et prout ex divino iure procedit, ob naturam suam vel saltem ob eiusdem naturae postulatum quoddam exposcere, ut ab eisdem sodalibus evangelica consilia serventur et hac de causa debere aut posse statum evangelicae perfectionis (acquirendae) appellari. Clericus igitur non vi divini iuris evangelicis consiliis paupertatis, castitatis, oboedientiae devincitur; ac praesertim non eodem modo devincitur eademque ratione, qua ex votis publice nuncupatis in religioso statu capessendo huiusmodi obligatio exoritur. Id autem non prohibet, quominus privatim suaque sponte clericus haec vincula suscipiat. Itidem quod Latini ritus sacerdotes sacrum coelibatum servare tenentur, inter clericalem et religiosum statum discrimen non aufert vel attenuat. Clericus vero regularis, non prout est clericus, sed prout est religiosus, evangelicae perfectionis condicionem et statum profitetur.

Quodsi Nos per Apostolicam Constitutionem « Provida Mater Ecclesia » ediximus formam quoque vitae, quam Saecularia Instituta sequuntur, autumandam esse evangelicae perfectionis statum publico agnitum iudicio, propterea quod eorum sodales evangelicis consiliis observandis aliquo modo astringuntur, hoc quoque nequaquam Nostrae nuper allatae contradicit sententiae. Nulla profecto ratio officit, quominus clerici in Saecularia Instituta coalescant ut, ad evangelicae perfectionis statum, huiusmodi vitae delectu et genere, contendant, sed

[3] Can. 499 § 1.

tum ipsi quoque sunt in statu perfectionis acquirendae, non utpote clerici, sed utpote Saecularis Instituti gregales. Huiusmodi enim Institutum evangelica consilia, quae, religiosi status propria, ibi summa perfectione in rem deducuntur, habet sane veluti vitae rationem, cui inhaereat, ita tamen complet, ut e statu regulari non pendeat, sed per se stet in externa vitae forma ad perfectionem nuper memoratam haud necessario pertinente.

III

Opportunum esse remur aliquantisper ei immorari quaestioni, quasnam status religiosus praebeat rationes ad illum ineundum.

Sunt qui asserant religiosum statum natura sua fineque suo, cui probatio deneganda non sit, nihil aliud esse nisi salutis refugium timentibus et anxiis datum, qui, cum non valeant procellosae vitae obire discrimina, et aspera rerum sustinere neque sciant neque forsitan velint, socordia ducti valedicunt saeculo et in sereni coenobii portum confugiunt; quocirca Dei gratiae et sui excitandam esse fiduciam, ut qui otiosam petunt tranquillitatem abiciant huiusmodi opinatam animi propensionem et audeant communis vitae certamina aggredi. Numquid hoc verum est?

Nostrum non est nunc iudicii libra pensare, quonam singuli impulsu religiosum statum capessant. Enuntiare volumus rationem, praecipuam quidem et veram, qua umbratilis vitae adeunda sunt saepta. Haec sane abest a nuper relata opinatione, quae, si in universum accipitur, falsa et iniusta est. Enimvero, quemadmodum sacerdotii ineundi, ita et religiosi status ingrediendi propositum atque in suscepto proposito firma constantia magnos spiritus et alacre devovendi se studium flagitant. Ecclesiastica Historia, quae Sanctorum caelitum et religiosorum institutorum praeclare gesta tradit, sacrarum expeditionum exitus narrat, asceticas doctrinas refert, et ipse rerum usus luce lucentius demonstrant haud minus in religioso statu quam in saeculo viros et mulieres invictae et generosae virtutis floruisse. Ceterum religiosi viri et religiosae feminae, qui in inceptis Evangelii regno amplificando desudant, aegrotis adsunt, adulescentes educant, in scholis operam navant, num ab hominum consortione abscedunt et ab ea suam alienant voluntatem? Nonne vero plerique ex iis perinde ac sacerdotes saeculares et laici auxiliatores pro Ecclesiae causa agenda in prima acie dimicant?

Hic autem abstinere non possumus, quin animadvertendam indicemus rem antea relato opinatui omnino contrariam. Quodsi numerus eorum, praesertim adulescentularum, qui religiosae vitae conclusos hor-

tos ingredi volunt, minuitur, saepius ex eo accidit, quod nimis durum aestimetur arbitrio suo exui et libertatis suae potestatem deponere, quod quidem oboedientiae votum natura sua secumfert. Immo veluti celsa moralis perfectionis forma a quibusdam extollitur non ob Christi amorem exuta libertas, sed huiusmodi abnegationis coartatio. Formando igitur homini iusto et sancto haec esset praeferenda norma: coartetur libertas, quoad necessarium sit, libertati habenae relaxentur, quantum fieri possit.

Praetermittimus hic quaestionem, an novum fundamentum in quo sanctitudinis aedificium condere conantur, aeque ferax et validum in sustentando augendoque apostolico Ecclesiae opere futurum sit perinde ac illud fuit, quod mille et quingentorum annorum spatio antiqua oboedientiae regula ob amorem Christi accepta suppeditavit. At vero, quod nunc maxime interest, est penitus considerare illam rationem, ut quod ea intus condat patefiat. Haec, si rite perpendatur, evangelici consilii naturam minime agnoscit, quin etiam in appositam significationem aliquo modo intorquet. Nemo officio astringitur, ut sibi praestituat evangelicum consilium perfectae oboedientiae, cuius radix est ea norma vitae, qua voluntatis suae abdicetur potestas, nemo, inquimus, sive cum de singulis agitur hominibus sive de sodalitatibus. Possunt, si volunt, ad hanc novam regulam suos componere mores. Sed verba, ut sonant, intelligantur et excipiantur, oportet. Iamvero, si haec norma cum oboedientiae voto conferatur, non eiusdem summi est pretii neque illud Sacrae Scripturae effatum praeclarumque exemplum exprimit: « Humiliavit semetipsum, factus oboediens usque ad mortem ». [4]

Fallit et fallitur igitur qui de religioso statu capessendo consilium petendi solummodo illam normam vel opinationem sequendam profert atque eius animi proclivitatem et divinae gratiae instinctum perperam negligit. Quocirca, si Dei vocis invitamentum certo indicio aliquem ad evangelicae perfectionis culmen arcessit, qualibet amota haesitatione, celsi huius propositi perficiendi causa, ei proponatur libertatis libera immolatio, prout oboedientiae votum exposcit, votum, inquimus, quod Ecclesia per tot saeculorum decursum perpendit, experta est, definivit, comprobavit. Nemo invitus ad huiusmodi devovendi se studium própellatur; sed si is velit, nemo sit, qui eum dehortetur, nedum detineat.

[4] *Phil.* 1, 8.

IV

Haec hactenus. Nunc de externis operibus deque intima vita aliquid animus Nobis est eloqui. Pauca, quae ad regularem vitam et generatim ad religiosam vitam pertinent et quae revera gravis sunt momenti, fusius quam haec quaestio pertractata sunt. Nihilominus hoc super argumento et Nostram volumus proferre sententiam.

Non casu siquidem evenit, ut in nostram incideret aetatem ortus et conflatio illius philosophiae, quae « existentialismus » vocitatur .Homines enim qui hodie vivunt, cum eventus rerum arduas exsolvendas metaphysicas et religiosas quaestiones adducunt, libenter, negligentes altiora, satis esse sibi rentur agere quod hic et nunc agendum est. Iamvero qui sanctam profitetur fidem, renuit, ex eiusmodi placitis, solummodo singula puncta temporis curare et vitae fluvio praecipitem se tradere. Novit ipse ea quae non apparent [5] summe esse aestimanda summeque vera et ita in posterum mansura, ut numquam sint occidua. At — proh dolor — quamvis monita et hortamina non defuerint, etiam ecclesiastici viri, religiosis non exceptis, haud paulum huiusmodi contagione affecti sunt; et, quantumvis quod humanos sensus cunctamque naturam exsuperat non denegant, id tamen parvipendunt.

Quod in discrimine graviter et periculose erat, estne iam devictum? Deo agantur grates, nam sperare hoc licet: aliqua, quae oculis intuemur et quae vitae usus prodit, hanc Nobis fiduciam iniciunt.

Possunt una simul foederari operosissima navitas et intimae vitae quaesitae divitiae. Duo sidera, quae in regularis vitae cultu fulgent, luculentissime hoc demonstrant: S. Franciscus Xaverius et S. Teresa a Iesu.

Alacris operositas et intimae vitae cura non solum expostulant mutuam coniunctionem, sed, saltem ad aestimationem rei et ad voluntatem quod attinet, ut eae pari gradu et gressu procedant. Ferventibus igitur operibus, congruenter ferveant fides, preces, se suaque Deo devovendi studium, intemeratae conscientiae nitor, oboedientia, malorum patientia, Deo et proximis impendenda actuosa et pervigil caritas.

Hoc non tantum singulis religiosis sodalibus valet, si tales ipsi sunt non solum habitu, sed animo, verum etiam integrae quoque religiosae sodalitati causa est, cur coram Deo et hominibus religiosa vita solide fulciatur et amplissima probatione sit digna. Hoc instanti rogatu poscit a vobis Ecclesia, ut externum opus vestrum congruat intimae vitae vestrae et haec duo adsiduam invicem aequilibritatem constituant.

[5] Cfr. *Hebr.* 11, 1.

Nonne vos, clerici et laici, profitemini vos evangelicae perfectionis statum amplecti? Si ita est, eiusdem status progignite fructus, ut mysticum corpus Christi, quod est Ecclesia, e robore et calore vestro efficentiores hauriat vires. Hac eadem causa fit, ut religiosi Ordines contemplativae vitae addicti aliquo modo Ecclesiae necessarii sint, cui iidem perpetuum decus exstant et caelestium scatebra gratiarum.

Scitis profecto effundi sermonem, caritatem erga proximos paulatim religiosam naturam amittere et saeculo mancipari (*laicizzare*). At beneficentia, quae nullum a fide principium ducit, sed aliunde scaturit, caritas non est neque catholica appellari potest. Habet caritas dignitatem, habet afflatum, habet vires, quae simplici philanthropiae, etiam opibus et praesidiis praeditae, desunt. Ita, Catholicae religiosae sodales, quae aegrotis adsunt, si comparentur cum iis, quae idem munus exerceant solummodo humanitatis vel mercedis causa, quidpiam habent, quod aliud est et maius est. Possunt interdum aliis cedere ad technica praesidia quod attinet; et nunc quoque eas adhortamur, ut, hac in re aequo cum illis progrediantur pede, imo ut illas praemineant. Verumtamen ubi suam dant operam religiosae sodales, in quibus vitales spiritus ipsarum Instituti insideant, cotidie paratae ob amorem Christi suam dedere vitam pro iis qui infirmitate laborant, tum aura quaedam circumfunditur, ubi virtus mira efficit, quae nec technica inventa nec medicina pariunt.

Religiosi igitur Ordines et Congregationes activam profitentes vitam in oculis ferant et colant ea omnia, ex quibus operi suo sacra lineamenta eluceant et in penetralibus conscientiae mundae Sancti Spiritus ignem alant.

V

Dilectissimi Nobis, volumus etiam breviter attingere de studio religiosorum Institutorum mutatis temporibus sese accommodandi et pulchro foedere simul nova et vetera iungendi.

Si iuvenes haec audiunt « oportet nostrae esse aetatis », « oportet ausus nostros aetati nostrae aequare » insolito animi ardore flammescuunt et, si religiosae militiae sub signis merent, eo summopere cupiunt futuri religiosi laboris molimina convertere. Quod quidem aliqua ex parte aequum est. Plerumque enim contigit, ut legiferi patres religiosorum Institutorum novum suum excogitarent opus, quo emergentibus neque moram patientibus Ecclesiae necessitatibus vel muneribus occurrerent; itaque cum suo tempore sua exaequabant incepta. Quodsi vultis patriis insistere exemplis, eo modo quo ipsi se gesserunt, ita et

vos agite. Aequalium vestrorum, inter quos vivitis, scrutamini opiniones, iudicia, mores et, si ibi particulae boni et iusti inveniantur, pretiosis hisce elementis potimini; aliter eos collustrare, iuvare, sublevare, ducere non valetis.

At est Ecclesiae patrimonium, quod iam ab eius primordiis indemne est, quod labentibus aevis non variatur, humani generis necessitatibus et votis congruentissimum : pars eius praecipua catholica fides est, quam quidem contra nova pericula recens quoque per Encyclicas Litteras « Humani generis » Nos tutati sumus. Quam, nullo temeratam naevo, diligentissime servantes, hoc persuasissimum habete ei inesse perquam pollentes vires, quibus quodlibet valeat informare aevum.

Finis praeterea status perfectionis pars est eiusdem patrimonii, quae quidem vobis summo consequenda est studio, ut eius praesidiis et viis sancti efficiamini et sanctos quoque, directo aut indirecto opere, efficiatis proximos, ut ii, divinae gratiae uberius usque participes, pie vivant et pie moriantur. Hoc ipso patrimonio continetur veritas, ita celsa, ita praecipua, ut unum reputetur iter ad perfectionem abnegatio sui ipsius ob Christi amorem. Id autem nullo modo ea, quae mutantur, tempora mutant.

Attamen sunt, et multa quidem, rerum adiuncta, ubi potestis et debetis hominum et temporum ingenio et necessitatibus obsecundare. Hoc ceterum, haud parva ex parte, iam effectum est, ac nunc, collatis consiliis et propositis vestris, plane cumulateque perficitur. Haud pauca autem vestra laudabiliter iam novata esse ex iis multigenis patet, quae in scholis, quae educandorum iuvenum causa, quae ad miserias hominum leniendas, quae ad doctrinas colendas et provehendas vel singillatim vel per Instituta vestra agitis. Quapropter fatendum est, neque quisquam assertum Nostrum infitiari potest, magnam iam assurgere operis molem, ut mutatis temporibus nove apteque occurratis.

Attamen in ista, quam exquiritis, congruentia cum mutatae aetatis necessitatibus iudicio Nostro summopere interest, ut sagaci indagatione investigetis, quid spiritualium virium in aequalibus lateat, quibus additis desideriis ii ferantur, quinam iisdem sincerus sit animi vultus. Non illum intellegimus vultum, qui damnanda et exprobranda prodit, qui cupidinum tumultus et venena vitiorum exprimit. Attamen in hominibus, utpote hominibus et, eo vel maxime, utpote christianis, etsi deerrant et noxiis implicantur, inest haud parum boni, inest optatum maioris boni. Hisce a vobis obsequendum est motibus, hisce occurrendum est votis, cauta autem habita ratione, ut non accipiatis a saeculo, quod triste et iniquum id tenet, sed ei vestrum inseratis quod probum

et sanctum sit et salubribus illius impulsionibus consonum. Quod igitur in aliis timide bonum est curantes, expolientes, augentes, ex eo veluti ex auri particulis pretiosa fingite vasa, ex eo veluti ex rivulis deducite amnes.

Censent quidam, nec fortasse perperam, tria esse, quae aetatis nostrae indoli et propensioni quam maxime respondeant: in cogitando et deliberando latitudo, in ordinando et componendo unitas, in agendo celeritas. Nonne haec tria etiam Evangeliis notae et insignia sunt, nonne dotes sunt eorum qui catholicam fidem ore et moribus profitentur? Quaenam maior latitudo cogitantibus nobis expandi potest quam latitudo, quae Apostoli effato profertur: « Omnia enim vestra sunt: vos autem Christi: Christus autem Dei »? [6] Quaenam astrictior in comprehendendo et amando unitas quam illud simplex et unum, Divinarum Scripturarum verbis declaratum: « Deus omnia in omnibus ». [7] « Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo et ex tota anima tua et ex tota mente tua et ex tota virtute tua... Diliges proximum tuum tamquam teipsum »? [8]

Ut simus autem agiles et vividi, nulla caducarum rerum nocenti recordatione detenti, illud monet: « Nemo mittens manum suam ad aratrum et respiciens retro, aptus est regno Dei ». [9] Quodsi vultis suspicere exemplaria virtutis, in quibus hae tres eluxere laudes, recogitate vobiscum ad Paulum Apostolum et ad omnes, qui in Ecclesia Christi egregia et immortali memoria digna patrarunt.

Iamvero proposita, quae vobis in contemplatione et actione vitae praefulgent, itemque ea, quae ceteri Ecclesiae filii, sacerdotes et laici, assequi debent, sunt christiana perfectio et humani generis comparanda salus. Verumtamen vestrum est efficientissimis uti praesidiis, evangelicis nempe consiliis per religionis votorum nuncupationem, ut adsiduo bello concupiscentiam carnis, concupiscentiam oculorum et superbiam vitae [10] edometis atque inde sanctiores usque evadatis et in procuranda humanae subolis salute alacres Dei administri sitis. Ad haec celsa attingenda cogitationes et opera convertite, et « in caritate radicati et fundati » [11] fidei robore solidati, humilitate locupletes, nullam praeterlabi sinite occasionem, ut homines, fratres vestros, ad Creatorem, Redemptorem, quasi erraticas oves ad Pastorem, deducatis.

[6] *I Cor.* 3, 23.
[7] *I Cor.* 15, 28.
[8] Marc. 12 28-34.
[9] Luc. 9, 62.
[10] Io. 2, 16.
[11] *Eph.* 3, 17.

In exemplum fidi et fideles, facite, ut in vobis nomini consonent mores, congruat professionis tota ratio vitae. Secundum illud Apostoli gentium: « Solliciti servare unitatem spiritus in vinculo pacis »: [12] pax regnet in vobis et inter vos, inter eiusdem nempe Instituti et domus sodales, et cum iis, qui ad alia Instituta sunt cooptati; inter vos et omnes alios, qui vobiscum operantur et cum quibus vos operamini ad homines Christo lucri faciendos. Facessant istinc controversiae et discordiae, quae enervant et manca reddunt etiam spei plena incepta: Ecclesia, ut apostolico labore exercendus campus, in immensum patet, operis et sudoris copia nemini deest.

Si fides hominis religiosi exemplis fulta erit vitae, cuius contextus votorum adamantea fulgescat observantia, si sacerdoti nihil grave et arduum erit in curanda animorum salute, tum de ipsis hodie quoque valebit quod Apostolus de sermone Dei praedicat, qui « visus est... et efficax et penetrabilior omni gladio ancipiti ». [13] Ut exemplo utamur, recens monuimus fideles ut calamitosa hac aetate, qua afflicta multorum fortuna et lacrimabilis inopia cum immodicis sumptibus acriter pugnant, velint temperanter vivere ac liberales esse in proximos, egestate pressos. Agite, ceteris in tam instanti perfectionis christianae, iustitiae et caritatis opere exemplis vestris praecellite eosque ad imitandum Christum inducite.

Plurimum denique optantes, ut Domini nostri Iesu Christi opifera gratia e Conventu vestro divites et diu mansuros fructus egignat, benevolentiae Nostrae pignus, Apostolicam Benedictionem vobis, qui coram adstatis, et religiosis familiis, quae toto orbe terrarum sunt, amantissime impertimus.

[12] *Eph.* 4, 3.
[13] *Hebr.* 4, 12.

ACTA SS. CONGREGATIONUM

SACRA CONGREGATIO DE RELIGIOSIS

INSTRUCTIO

AD CONSTITUTIONEM « SPONSA CHRISTI » IN PRAXIM DEDUCENDAM

I. Inter praeclara documenta quibus Ss.mus Dominus Noster, Pius Div. Prov. Papa XII, tamquam pretiosissimis gemmis Maximum Iubilaeum ornare et coronare voluit, non ultimum certe locum obtinet Apostolica Constitutio « *Sponsa Christi* », de sacro ac venerando Monialium Instituto in Ecclesia Dei promovendo et renovando. S. Congregatio, quae pro suo munere et officio fideliter prompteque Ss.mo in omnibus adstat, quae ad Statum perfectionis spectant, commissionem reverenter ac libenter ab Ipso hanc accepit, tot adspectibus vere praeclaram Constitutionem, exsecutioni mandandi atque securam et facilem ipsius applicationem reddendi.

II. S. Congregatio ut tam honorifico muneri satisfaciat, in hac Instructione practicas normas colligit circa illa quae maiorem difficultatem offerunt.

III. Porro, specialem prae se ferunt difficultatem specialique proinde indigent declaratione: 1° ea quae ad Monialium clausuram maiorem vel minorem sese referunt; 2° ea quae de Foederationibus inducendis et de autonomia moderata constituuntur; 3° ea tandem quae de fructifero labore Monasteriis procurando et inter ipsa coordinando in Apostolica Constitutione innuuntur.

I

DE MONIALIUM CLAUSURA MAIORI ET MINORI

IV. Constitutio « *Sponsa Christi* » (art. IV) pro omnium Monialium Monasteriis clausuram peculiarem praescribit quae a clausura episcopali Congregationum differt (c. 604), quaeque ex generali norma iuris, ut clausura regularis virorum, papalis est (c. 597 § 1): immo, quoad plura praescripta, tum pro ingressu extraneorum intra clausurae limites cum pro Monialium ab eisdem egressu, normis severioribus, quam clausura papalis virorum, regitur.

V. Clausura papalis Monialium in posterum duplex erit: *maior*, quae Monasteriis reservatur in quibus, licet numerus Monialium imminutus sit, vota solemnia emittuntur et vita unice contemplativa ducitur; et *minor*, quae, ex regula, Monasteriis applicatur in quibus vita non unice contemplativa colitur vel ubi Moniales vota tantum simplicia profitentur.

I - Clausura papalis maior

VI. Clausura papalis *maior* illa est, quae in Codice prostat (cc. 600, 602), a S. Congregatione, Instructione « *Nuper edito* », S. P. Pio XI, f. m. die 6 februarii a. 1924 approbante, [1] accurate definita. Haec clausura in Constitutione « *Sponsa Christi* » plene confirmatur, salvis declarationibus quae sequuntur, quasque Constitutio S. Congregationi faciendas committit (art. IV, § 2, 1°) ut illius observantia temporum necessitatibus adiunctisque locorum prudenter accommodetur.

VII. Moniales quae clausura papali maiore ligantur, emissa professione, vi huius professionis atque legis ecclesiasticae praescripto, gravem obligationem contrahunt:

1° semper intra Monasterii septa manendi quae sub definitis clausurae limitibus posita sunt, [2] ita ut ipsis inde vel ad momentum exire quovis praetextu vel colore [3] non liceat sine speciali S. Sedis indulto, exceptis tantum casibus in canonibus [4] et Instructionibus S. Sedis [5] expressis vel qui in approbatis ab ipsa S. Sede Constitutionibus seu Statutis contemplantur;

2° in partes Monasterii clausurae legi obnoxias [6] nullam admittendi personam, cuiusvis generis, conditionis, sexus, aetatis, etiam ad temporis momentum, sine speciali indulto S. Sedis, exceptis personis et casibus in canonibus expressis [7] atque in S. Sedis instructionibus [8] approbatisque ab Ipsa Constitutionibus vel Statutis.

VIII. 1° Indulta ac dispensationes egrediendi e clausura maiori post emissam professionem (VII, 1°) vel in ipsam ingrediendi aut alios admittendi (ib., 2°), uni S. Sedi reservantur et ab Ipsa, vel eius nomine ac delegatione, unice concedi valent.

[1] *A. A. S.*, XII (1924), p. 96-101.
[2] Can. 597.
[3] Instr. *Nuper edito*, III, 1, *b-d*
[4] Can. 601.
[5] Instr. cit III, 1, *a*.
[6] Can. 597, §§ 2, 3.
[7] Can. 600, P. C. I.
[8] Instr. cit. III, 2, *a. g.*

2° Causae ad dispensationes obtinendas, adiunctis casuum, temporum ac locorum aeque ponderatis, attentisque praxi et stilo Curiae, proportionate graves esse debent.

IX. 1° Facultas dispensandi ab homine dari potest, sive ad definitum tempus pro omnibus casibus qui eo currente acciderint, sive ad certum casuum numerum. Nihil tamen vetat quin aliquae concessiones habituales in iure particulari, legitime approbato, e. g. in Constitutionibus, in Foederationum statutis similibusque documentis, fiant.

2° Indulta et dispensationes, sive *ab homine* sive *a iure,* generali aut particulari, procedant, ad normam Instructionum S. Sedis, [9] ac praxis stilique Curiae, conditiones cautelasque definire debent quibus dispensatio subiicitur.

X. Poenas contra huius clausurae leges violantes illae firmae manent quae in Codice continentur (c. 2342, nn. 1, 3).

II - Clausura papalis minor

XI. Clausura papalis *minor:*

1° regulas fundamentales clausurae Manialium, quatenus ipsa tam a clausura Congregationum (c. 604) quam etiam a clausura Ordinum virorum (cc. 598- 599) longe distat, salvas relinquit;

2° securam et omnibus patentem observantiam et custodiam castitatis solemnis reddat oportet;

3° vitam contemplativam Monasterii protegere et efficaciter fovere debet.

4° Ministeria quae Ecclesia his Monasteriis consulto commisit, ita sub hac clausura papali minori cum vita contemplativa componenda sunt ut haec salva prorsus sit illaque rite et fructuose exerceri valeant.

5° In Monasteriis quae approbatis operibus vacant, praescriptum can. 599 § 1 pro clausura Regularium virorum, quod Congregationum clausurae, canone 604 § 2, etiam applicatur, rigide et fideliter observandum est, ita ut clara perfectaque separatio semper adsit inter aedes seu aedium partes habitationi Monialium vitaeque monasticae exercitiis destinatas et illas quae operibus addicuntur.

XII. Clausura papalis minor secumfert:

1° gravem prohibitionem admittendi intra partes domus, Monialium Communitati desinatas et legitime clausurae subiectas (c. 597), quaslibet personas Communitati extraneas, cuiusvis generis, conditionis, sexus atque aetatis, ad normam can. 600;

[9] Instr. cit. III, 2.

2° prohibitionem etiam gravem pro Monialibus post professionem egrediendi extra septa Monasterii, eadem ratione ac Moniales clausurae maiori subiectae (n. VII-IX).

XIII. 1° Egressus Monialium e partibus Communitati reservatis ad alia loca intra septa Monasterii posita et operibus apostolatus addicta, tantum huius ratione, illis ex venia Superiorissae adhibitisque cautelis licet, quae ad normam Constitutionum praescriptorumque S. Sedis apostolatui exercendo quomodolibet destinantur.

2° Dispensationes a praescripto n. XII, 2°, si quae, ratione apostolatus, necessariae sint, concedi tantum possunt Monialibus aliisque sodalibus quae ministeriis sint legitime adscriptae, onerata graviter conscientia Superiorissarum, Ordinariorum et Superiorum quibus clausurae tutela commissa est (c. 603).

XIV. Ingressus extraneorum ad loca Monasterii operibus destinata his normis regitur:

1° ingressus habitualis licet alumnis seu alumnabus, aliisve in quorum favorem ministeria exercentur et mulieribus tantum quae, ministeriorum ratione et occasione, cum ipsis relationem habere necessario debent:

2° exceptiones quae admitti necessario debent, e. g. quae a legibus civilibus ratione inspectionum, examinum aliisve de causis imponi solent, Ordinarius loci, ut tales, generali seu habituali declaratione definiat;

3° aliae exceptiones, si quae quandoque in casibus singulis videantur vere necessariae, Ordinarii expressis concessionibus reservantur, qui ex conscientiae officio prudentes cautelas imponere debet.

XV. 1° Moniales illegitime e septis Monasterii exeuntes excommunicatione Sedi Apostolicae simpliciter reservata ad normam can. 2342, 3°, vel ex expressa concessione Ordinario loci reservata, ipso facto plectuntur.

2° Moniales illegitime egredientes e partibus Monasterii Communitati reservatis ad alia loca intra septa Monasterii posita, a Superiorissa vel ab Ordinario loci pro gravitate culpae puniendae sunt.

3° Illegitime ingredientes et eos introducentes vel admittentes in partes Monasterii Communitati reservatas, excommunicationem S. Sedi simpliciter reservatam incurrunt.

4° Illegitime ingredientes et eos introducentes vel admittentes ad loca Monasterii extra partes Communitati destinatas ab Ordinario loci ubi Monasterium adest, severe pro gravitate culpae puniantur.

XVI. Clausurae papalis minoris dispensationes ex regula, exceptis casibus in iure admissis, S. Sedi reservantur.

Facultates plus minus latae, prout adiuncta exigere videantur, sive ab homine sive in Constitutionibus et Statutis possunt Ordinariis delegari.

II

DE FOEDERATIONIBUS MONASTERIORUM MONIALIUM

XVII. Foederationes Monasteriorum Monialium, ad normam Constitutionis « *Sponsa Christi* » (art. VII § 2, 2°), tam ad damna vitanda quae gravius et facilius Monasteriis prorsus independentibus obvenire solent quaeque per unionem efficaciter magna ex parte evitari possunt, quam etiam ad bona spiritualia et temporalia fovenda, enixe commendantur.

Etsi ex regula Foederationes non imponantur, (art. VII, § 2, 2°), rationes tamen ex quibus in genere commendantur, ita in casibus particularibus urgere possunt, ut omnibus perpensis, a S. Congregatione ipsae tamquam necessariae aestimentur.

XVIII. Foederationes Monasteriorum non impediri debent ex eo quod Monasteria quae ipsas constituere intendunt, ut singula, Superioribus regularibus sint subiecta. In *Statutis Foederationis* ratio haberi debet huius communis subiectionis.

XIX. Quando ex mente Fundatoris vel ex qualibet alia superveniente ratione, aliqua extiterit veluti inchoatio unionis vel foederationis Monasteriorum ipsius ordinis vel instituti, ipsa Foederatio ita perficienda est ut ratio habeatur illorum quae prius iam recepta vel adumbrata erant.

XX. Monasteriorum Foederatio nullo modo directo afficit habitudinem singulorum Monasteriorum ad Ordinarios locorum aut Superiores regulares ad normam iuris communis vel particularis vigentem. Hinc, nisi expresse ac legitime huic regulae derogetur, potestas Ordinariorum ac Superiorum regularium ex Foederatione nec augetur, nec minuitur, nec in aliquo modificatur.

XXI. In Foederationis Statutis possunt aliqua circa Foederationem iura Ordinariis vel Superioribus concedi, quae ex regula eisdem non competerent, incolumi generatim iure in singula Monasteria qua talia.

XXII. Unionum seu Foederationum generales ac praecipui fines et commoda sunt:

1° facultas, iuridice agnita, atque officium canonice sancitum fraterni adiutorii, tam in regularis observantiae conservatione, defensione,

incremento, rebusque oeconomicis quam in omnibus aliis mutuo sibi praestandis;

2° erectio novitiatuum omnibus seu pluribus Monasteriis communium pro casibus in quibus, sive ob defectum personarum ad officia directionis necessariarum sive ob alia adiuncta moralia, oeconomica, localia etc., in singulis Monasteriis solida et practica institutio spiritualis, disciplinaris, technica, culturalis dari certe non possit;

3° facultas et moralis obligatio, certis normis definita, a Monasteriis foederatis suscepta, petendi ac mutuo sibi concedendi Moniales quae ad regimen et formationem necessariae esse possunt;

4° possibilitas et libertas mutuae temporariae communicationis seu cessionis subiectorum, et etiam destinationis ratione infirmitatis aliusve moralis vel materialis necessitatis.

XXIII. Characteres et notae Foederationum, quae si complexive sumantur essentiales habendae sunt, sequentes recensentur:

1° Foederationes Monialium, *ex fonte* unde proveniunt atque *ex auctoritate* a qua ut tales directe dependent ac reguntur, sunt *iuris pontificii* ad normam Codicis (c. 488, 3°). Hinc, S. Sedi competit et reservatur non tantum ipsarum erectio, [10] verum et Statutorum approbatio atque Foederationi Monasteriorum adscriptio vel ab eadem separatio. [11]

Salvis quoad singula Monasteria his omnibus quae a Codice Ordinariis tribuuntur, Foederationes S. Sedi in iis omnibus subiiciuntur, nisi aliquod legitime atque expresse excipiatur, in quibus Religiones mulierum iuris pontificii eidem S. Sedi directe subiecta sunt. Ex quibus aliqua S. Sedes, prout censuerit, suis immediatis pro Foederationibus Adsistentibus seu Delegatis, habitualiter vel ad casum committere poterit.

2° *Ex parte ambitus seu extensionis,* nisi exiguus Monasteriorum numerus vel aliae iustae proportionataeque causae aliud exigant, potius per regiones, utpote facilioris regiminis, constituendae sunt.

3° *Ex parte personarum moralium,* quibus, qua personae collegiales (c. 100 § 2), constituuntur, Foederationes ex Monasteriis eiusdem Ordinis eiusdemque internae observantiae componuntur, etsi non necessario eiusdem subiectionis Ordinario loci vel Superiori regulari, nec eiusdem classis votorum vel formae clausurae esse debent.

4° Si necessitas, magna utilitas vel Ordinum traditiones suadeant, admitti possunt Confoederationes Foederationum regionalium.

5° Ratione autem independentiae Monasteriorum, vinculum quo Monasteria foederata inter se vinciuntur tale esse oportet ut autono-

[10] Const. *Sponsa Christi,* art. VII, § 3.
[11] Const. *Sponsa Christi,* art. VII, § 4.

miae, essentiali saltem (c. 488, 2°, 8°), non adversetur. Etsi autonomiae derogationes praesumendae non sunt, concedi tamen valent, praevio singulorum Monasteriorum consensu, [12] si graves causae id suadere vel exigere videantur.

XXIV. Antequam erigi valeant, omnes Foederationes Monasteriorum Monialium propria Statuta habere debent a S. Sede approbanda. [13] In his Statutis accurate definiri debent praesertim:

1° fines quos unaquaeque Foederatio sibi proponit;[14]

2° ratio qua Foederationis regimen ordinandum erit, sive quoad elementa ex quibus constabit, ut ecce Praeside, Visitatricibus, Consilio, etc., sive quoad modum ad haec munera designandi, sive tandem quoad ipsius regiminis potestatem ac rationem procedendi;

3° media quibus Foederatio uti debet ut fines quos prosequitur suaviter et fortiter consequi valeat;

4° conditiones et modus quibus exsecutioni mandari debeant ea quae circa personarum mutuam communicationem in art. VII, § 3, n. 2° Constitutionis « Sponsa Christi » et n. XXII, 4° huius Instructionis statuuntur;

5° conditio iuridica Moniales in aliud Monasterium translatae, sive in Monasterio a quo transfertur sive in Monasterio ad quod fit translatio;

6° oeconomica cooperatio, quae ad opera communia totius Foederationis a singulis Monasteriis praestanda sit;

7° regimen sive novitiatus communis sive aliorum operum communium si quae habeantur.

XXV. 1° Ut S. Sedes directam et efficacem vigilantiam atque auctoritatem in Foederationes exercere valeat, unicuique Foederationi dari potest, prout necessitas vel utilitas suadeat, Adsistens religiosus.

2° Adsistens religiosus, illis quorum interest auditis ad normam Statutorum, a S. Congregatione nominatur.

3° In singulis casibus eius officia in documento nominationis accurate definientur. Praecipua autem haec sunt: curare ut genuinus spiritus vitae profunde contemplativae et spiritus etiam proprii Ordinis ac Instituti in Foederatione secure conservetur et augeatur; similiter, ut prudens ac rectum regimen in Foederatione instruatur et retineatur; solidae novitiarum ac ipsarum religiosarum institutioni religiosae consulere; in rebus oeconomicis maioris momenti Consilio adsistere.

[12] Cfr. Const. *Sponsa Christi*, art. VII, § 5, 2°.

[13] Const. *Sponsa Christi*, art. VII, § 4.

[14] Cfr. supra n. XXIV.

4° Adsistens etiam munere veluti *Adsessoris* fungetur, servatis normis pro singulis Foederationibus statuendis.

5° Eidem S. Sedes, prout casus ferant aliqua, delegabit seu committet quae opportuna videantur.

III

DE LABORE MONASTICO

XXVI. 1° Cum temporales vitae necessitates, ex Divinae Providentiae ordinatione, adeo quandoque urgeant ut Moniales moraliter coactae videantur ad alios praeter consuetos labores quaerendos vel acceptandos, ad horaria modificanda, imo etiam ad tempus labori dicatum forsan augendum, sicut Christi fideles in similibus adiunctis, dispositionibus Divinae Providentiae omnes, qua verae religiosae, prompte ac humiliter sese subiiciant.

2° Tamen non anxie vel leviter aut ex arbitrio fiat, sed prudenter quantum necessarium seu conveniens reapse demonstretur, harmoniam inter sensum fidelitatis litterae et traditionis ac filialem subiectionem Divinae Providentiae permissionibus ac ordinationibus simplici animo quaerentes.

3° His prae oculis habitis, quae disponenda videantur, ecclesiasticae religiosaeve auctoritati, iuxta casus, subiiciantur.

XXVII. Superiores ecclesiastici et religiosi debent:

1° Omnibus modis fructiferum laborem Monialibus, quae ipso egeant, quaerere ac procurare, utendo etiam, si casus ferat, praeterquam aliis industriis honestis, commisionibus piarum mulierum aut virorum, imo caute et prudenter societatibus externis ad hoc constitutis;

2° prudenter invigilare perfectioni et ordini laborum, atque iusto pretio pro ipsis exigendo;

3° operum laborisque diversorum Monasteriorum coordinationi ita diligenter consulere, ut ea sese mutuo adiuvent, suppleant, compleant, atque vel a longe absit quaelibet etiam aemulationis species.

Contrariis quibuslibet non obstantibus.

Datum Romae, ex Aedibus Sacrae Congregationis de Religiosis, die XXIII mensis Novembris, anno sacro MDCCCCL.

✠ C. Card. MICARA, Episc. Veliternus, *Praefectus*

L. ✠ S.

A. Larraona, C. M. F., *Secretarius*

SACRA CONGREGATIO RITUUM

ROMANA SEU DE HANCHUNGFU
(OLIM SHENSI MERIDIONALIS)

BEATIFICATIONIS SEU DECLARATIONIS MARTYRII VENERABILIS ALBERICI CRESCITELLI, MISSIONARII APOSTOLICI IN ODIUM FIDEI INTERFECTI

SUPER DUBIO

An, stante approbatione martyrii eiusque causae nec non dispensatione ad tramitem can. 2116 § 2 Codicis Iuris Canonici a miraculis seu signis, tuto *procedi possit ad sollemnem praedicti Venerabilis Servi Dei Beatificationem.*

Atrox persecutio, Boxerum opera in Sinis promota, innumeras victimas messuit, inter quas merito est annumerandus Venerabilis Albericus Crescitelli. Hic Dei Servus, e Beneventana regione oriundus, apostolicam vocationem ad exteras gentes persequens, in romanum Ss. Petri et Pauli pro missionibus seminarium est ingressus. Sacerdotio a. 1887 initiatus, antequam ad missionem sibi assignatam pergeret, cholerica lue in patria ingruente, heroice infirmis ministrare non est cunctatus.

In Apostolico Vicariatu de Shensi Meridionali duodecim annos missionalibus muniis in exemplum functus est. Tanta virtus meruit martyrio coronari.

Ab oppido suae curae commisso, nolebat proficisci, licet ipsius vitae discrimini esset obnoxius, ne dilectas oves sine spirituali ac materiali adiutorio desereret. Verum, quando eius in loco praesentia non modo inutilis, sed et noxia facta est, clam aufugere est conatus : ast incassum. Etenim, uti certo videtur, proditus, captus, acerrime fere ad mortem percussus, sequenti die usque ad fluminis ripam raptatus, minutim concisus, ad Dei voluntatem perfecte se componens, glorioso martyrio coronatus est.

Veri martyrii fama apud infideles quoque diffusa est. Quare canonicis inquisitionibus cum ordinaria tum, post causae Introductionem, quae die 21 decembris a. 1927 locum habuit, apostolica auctoritate confectis, servatisque de iure servandis, Ssmo D. N. Pio Papa XII approbante, die 5 martii anni huius, *Ita evidenter constare de martyrio et*

causa martyrii Venerabilis Alberici Crescitelli ut, concessa a signis seu miraculis omnique alia opportuna et necessaria dispensatione, procedi possit ad ulteriora, per huius sacrae Congregationis decretum sit edictum.

Ad actorum complementum, ut rite constet omnia fuisse servata, quae a iure requiruntur ut procedi possit ad sollemnem Servi Dei Beatificationem, in generali Congregatione coram Summo Pontifice, a Cardinali Ponente proponendum est dubium: *An, stante approbatione martyrii eiusque causae, nec non dispensatione ad tramitem can. 2116 § 2 Codicis Iuris Canonici a miraculis seu signis, Tuto procedi possit ad sollemnem Ven. Servi Dei Beatificationem,* quod die 8 augusti ab infrascripto Cardinali S. R. C. Praefecto Causaeque Ponente factum est. Rmi Cardinales Officiales Praelati Patresque Consultores unanimi affirmativo suffragio responderunt. Beatissimus vero Pater suam edere sententiam ad hunc usque diem differre ratus est ut divinum beneplacitum suis adstantiumque precibus clarius agnosceret.

Quapropter infrascriptum Cardinalem S. R. C. Praefectum Causaeque Ponentem, R. P. Salvatorem Natucci, Fidei generalem Promotorem meque Secretarium arcessivit, atque sacrosancto Missae sacrificio religiose litato, edixit: *Tuto procedi posse ad Venerabilis Alberici Crescitelli sollemnem Beatificationem.*

Hoc autem decretum promulgari, in acta S. R. C. referri, Apostolicasque litteras sub anulo Piscatoris, de sollemnibus Beatificationis, in Vaticana Basilica quandocumque celebrandis, expediri mandavit.

Datum ex Arce Gandulphi prope Romam, die 3 septembris, Dominica XIV post Pentecosten, Anno Sacro 1950.

✠ C. Card. Micara, Ep. Velitern., *Praefectus*

L. ✠ S.

† A. Carinci, Archiep. Seleuc., *Secretarius*

ACTA TRIBUNALIUM

SACRA ROMANA ROTA

Citationes edictales

I

BURDIGALEN.

NULLITATIS MATRIMONII (BORTHURY - ARNOUL)

Cum ignoretur locus actualis commorationis Dominae Renatae Arnoul, conventae in causa de qua supra, eandem citamus ad comparendum sive per se sive per Procuratorem legitime constitutum, in sede Tribunalis S. R. Rotae, (Romae, Palazzo della Cancelleria) die 6 Aprilis 1951, hora undecima, ad concordandun de dubio disputando, vel infrascripto subscribendum et ad diem designandam, qua habebitur Turnus Rotalis pro causae definitione.

An constet de matrimonii nullitate in casu.

Ordinarii locorum, parochi, sacerdotes et fideles quicumque notitiam habentes de loco commorationis praedictae Dnae Renatae Arnoul curare debent ut de hac edictali citatione ipsa moneatur.*

Henricus Caiazzo, *Ponens.*

Ex Cancellaria Tribunalis S. R. Rotae, die 8 januarii 1951.

O. Bejan, *Notarius.*

* Etant inconnu le lieu de la demeure actuelle de Mme Renée Arnoul, défenderesse en cette cause, nous la citons à comparaître, par propre personne ou par un procureur légitimement constitué, au siège du Tribunal de la S. Rote Romaine (Roma, Palazzo della Cancelleria) le 6 avril 1951 à 11 heures, pour concorder ou souscrire le doute ci-dessous rapporté, et fixer le jour de la décision de la cause devant la Rote.

Conste-t-il de la nullité du mariage dans le cas?

Les Ordinaires des lieux, les curés, les prêtres, les fidèles ayant connaissance du lieu de la résidence de la dite Renée Arnoul devront, dans la mesure du possible, l'avertir de la présente citation.

II

BASILEEN.

NULLITATIS MATRIMONII (PROMOT. JUST. - HEDIGER SCHWARZ)

Cum ignoretur locus actualis commorationis Dnae Valeriae Margaritae (vulgo « Wally ») Schwarz, coniugis in causam vocatae, in judicio primi gradus contumacis, eandem citamus ad comparendum, sive per se sive per procuratorem legitime constitutum, in sede Tribunalis S. R. Rotae (Romae, Palazzo della Cancelleria), die 7 Martii 1951, hora duodecima, ad concordandum de dubio disputando, vel infrascripto subscribendum, et ad diem designandam, qua habebitur Turnus Rotalis pro causae definitione.

An constet de matrimonii nullitate in casu.

Ordinarii locorum, parochi, sacerdotes et fideles quicumque notitiam habentes de loco commorationis praedictae Dominae Valeriae Margaritae (vulgo « Wally ») Schwarz curare debent, ut de haec edictali citatione ipsa moneatur.*

Petrus Mattioli, *Ponens.*

Ex Cancellaria Tribunalis S. R. Rotae, die 10 Januarii 1951.

O. Bejan, *Notarius.*

* Etant inconnu le lieu de la demeure actuelle de Mme Valérie Margarite (Wally) Schwarz, defenderesse en cette cause, nous la citons à comparaître, par propre personne ou par procureur légitimement constitué, au siège du Tribunal de la S. Rote Romaine (Roma, Palazzo della Cancelleria) le 7 mars 1951, à 12 heures, pour concorder ou souscrire le doute ci-dessous rapporté, et fixer le jour de la décision de la cause devant la Rote.

Conste-t-il de la nullité du mariage dans le cas?

Les Ordinaires des lieux, les curés, les prêtres, les fidèles ayant connaissance du lieu de la résidence de la dite Valérie Margarite (Wally) Schwarz devront, dans la mesure du possible, l'avertir de la présente citation.

LIBRERIA EDITRICE VATICANA
CITTÀ DEL VATICANO

ANNUARIO PONTIFICIO 1951

CON RITRATTO DI S. S. PIO XII E STEMMA A COLORI - LEGATURA IN TELA, TITOLO IN ORO

PONTIFICIA ACADEMIA SCIENTIARUM

SEMAINE D'ÉTUDE SUR LE PROBLÈME BIOLOGIQUE DU CANCER

in-8°, pp. XVI-350 Lit. 4000 ($ 7)

PONTIFICALE ROMANUM

Quatuor volumina in folio (cm. 30½ × 44½ — 22 × 33), charta optima, typis rubris ac nigris, cum pulcherrimis incisionibus aeneis.

Perfecte referunt editionem illam accuratissimam, quam Reviña Camera Apostolica in lucem prodidit; cui tamen ea omnia opportune adiecta sunt, quae eam utiliter complent.

Quatuor volumina (I, II, III, IV et Appendix) soluta: Lit. 18.000 ($ 30).

Cum dorso corio contecto, planis autem operimentis linteo protectis, sectione foliorum aurea, cruce aurea in anteriore ac posteriore parte impressa; ac praeterea cum titulis in dorso, cum signaculis et cum apto pro unoquoque volumine tegumento: Lit. 35.000 ($ 60).

Corio caprino contecta per totum, cum aureis ornamentis atque aurea cruce in anteriore ac posteriore parte impressa, cum sectione foliorum aurea cum dorso titulis ornato, cum signaculis opportunisque pro unoquoque volumine tegumentis: Lit. 50.000 ($ 90).

Ut supra; ac praeterea interna operimenti parte aureis ornamentis in marginibus decorata ac serico linteo protecta: Lit. 60.000 ($ 110).

A. PERUGINI

CONCORDATA VIGENTIA

notis historicis et iuridicis declarata

(Nova impressio)

Pag. VIII-344 – Pretium Lib. 1300 ($ 2,50)

ATLANTE DELLE MISSIONI CATTOLICHE

dipendenti dalla Sacra Congregazione "De Propaganda Fide"

1949 (40 Tabulae descriptivae, cum duobus indicibus, ad formam albi conglutinatae ac spissiore tegumento chartaceo contectae)

Romae Lib. Ital. 2700 - In Italia Lib. Ital. 2900 - Pro ext. nationibus Lib. Ital. 3000 ($ 5)

LIBRERIA EDITRICE VATICANA
CITTÀ DEL VATICANO

CONSTITUTIO APOSTOLICA

Qua universale Iubilaeum Anno Domini MDCCCCL Romae celebratum ad catholicum orbem extenditur

INSTRUCTIO

Ad omnes Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos et alios locorum Ordinarios
DE IUBILARI ANNO QUI AD UNIVERSUM CATHOLICUM ORBEM EXTENDITUR

Lit. 100 ($ 0,20)

Novissime prodiit:

MISSA IN ASSUMPTIONE B. M. V.

DIE 15 AUGUSTI

Haec Missa forma editur omnibus Missalibus apta
Typis clarissimis, rubris et nigris – Lit. 15 ($ 0,05)

PIO XII

Editio latina, anglica, gallica, germanica, hispanica, italica, lusitanica

ENCYCLICA "HUMANI GENERIS"

De nonnullis falsis opinionibus quae catholicae doctrinae fundamenta subruere minantur

Lit. 60 ($ 0,10)

ADHORTATIO APOSTOLICA

Ad Clerum universum pacem et communionem cum Apostolica Sedem habentem
DE SACERDOTALIS VITAE SANCTITATE PROMOVENDA

Lit. 100 ($ 0,20)

CONSTITUTIO APOSTOLICA

QUA FIDEI DOGMA DEFINITUR DEIPARAM VIRGINEM MARIAM FUISSE CORPORE ET ANIMA AD CAELESTEM GLORIAM ASSUMPTAM

editio latina, anglica, gallica, germanica, hispanica, hollandica, italica, lusitanica, polonica

Lit. 60 ($ 0,10)